STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 02567

IN LIKHT FUN TOYRE

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ספר

שיחות חיים

מכ"ק אדמו"ר דעם הייליגען בעוויסטען
צדיק מרן הגה"ק

ר' חיים מאיר יחיאל ממאגלינצע

וצהל"ה:

אין דיזען ספר ווערט בעשריבען ווינדערליכע זאכין פון הייליגען צדיק רבי ר' חיים מאיר יחיאל ממאגלינצע זצ"ל אזוי ווי מיר האבין ארויס גענימען פון הייליגע ספרים.

10

כל הזכויות שמורות אצל
הוצאת אמונה
© Copyright 1969 by
M. G. & J. G.

EMUNA PUBLISHING
142 Rodney Street
Brooklyn, N.Y. 11211
388-8812 — 384-0002

שיחות חיים

דער הייליגער מאַגעלניצער רבי זכרונו לברכה האָט דערצײלט אַז און דער ערשטער צײַט ווען דער מגיד איז אויפגענומען געוואָהרען קיין קאָזעניץ איז דאַמאָלסט געוועזען אַסאַך וואָס זענען געוועזען זיינע געגנער דורך זיינע מנהגים און זיינע תורות. איינמאָהל שבת חזון איז דער מגיד פרייטאָג צו נאַכט׳ס געקומען דאַוויגען און דער אַטלעסינער קאַפּאָטע און אין שטריימעל אַזוי ווי אַלע שבת און וויל דיא אַלע גרעסטע בעלי בתים פון שטאָדט זענען געוועזען אשכנזים מתנגדים וואָס זיי זענען זיך נוהג נישט אָהנצוטוהן און שבת חזון קיין שבת׳דיגע מלבושים און דער גרעסטער פון זיי איז געוועזען איינער ר׳ שלמה חסיד מען האָט איהם אַזוי גערופען בלשון סגי נהור וויל ער איז געוועזען אַ גרויסער מתנגד און ער איז געוועזען אַ גרויסער תלמוד חכם נאָך ווי די חברה מתנגדים האָבען זיך אַדורך געשמיסט וועגען זיינע משונה׳דיגע התנהגות איז ביי זיי געבליבען אַז מען דאַרף דעם מגיד פריהער מתרה זיין און אויב ער וועט נישט הערכען וועלען זיי זיך מיט איהם אָב רעכנען. זענען זיי צו איהם צו געגאַנגען און איהם געזאָגט דאָס ער זאָל שוין מעהר נישט טוהן אַזעלכע נאַרישקייטען און אויב ער וועט נישט הערען וועלען זיי זיך און איהם נוקם זיין האָט דער מאַגעלניצער זכרונו לברכה דאַמאָלסט געזאָגט דאָס ווייסען אַלע וואָס האָבען געקענט מיין זיידען דעם מגיד זכרונו לברכה אַז ער איז שטענדיג געוועזען פערטראָגען און זיינע הייליגע געדאַנקען און ער האָט גאָהר נישט געהערט וואָס זיי האָבען צו איהם גירעדט און מסתמא איז דער מגיד שבת חזון אויך געקומען דאַווינען און דער שבתדיגער קאַפּאָטע און אין שטריימעל. זענען די מתנגדים זייער פערדראָסיג געוואָרען און האָבען זיך אַרום איהם אַרום גישטעלט כדי איהם מקיים פסק זיין און דורך דער הילף פון זיינע גוטע פריינד איז איהם געלונגען צו אַנטלויפען און ער איז אַרויס געלאָפען אונטער דער שטאָדט און האָט זיך בעהאַלטען אין אַ מיהל אַ גאַנצען שבת און מוצאי שבת קודש האָט ער געבעטען דעם מילנער ער זאָל מיט איהם פאָהרען קיין זעליחאָב וואָס דאָרט איז געוועזען רב דער קדושת לוי וואָס איז דערנאָך

דערנאָך געוועזען רב אין ברדיטשוב האָט דער מגיד געבעטען דעם שמייסער ער זאָל אינטער יאָגען די פערד ווייל ער האָט מורא געהאַט אַז די קאָזיניצער בעלי בתים זאָלען איהם נישט נאָך יאָגען האָט דער שמייסער נישט געוואָלט נאָר בתנאי אַז דער מגיד זאָל איהם בענטשען האָט איהם דער מגיד גיבענטשט מיט אריכת ימים און ווי דער מגיד איז געקומען קיין זעליחוב און האָט דאָס דער ציילט דעם קדושת לוי זכרונו לברכה האָט עס דעם קדושת לוי שטאַרק פערדראָסען האָט ער געזאָגט ער וועט זיך שוין אָב רעכענען מיט זייער אָהנפירער ר׳ שלמה חסיד און דער קדושת לוי האָט געהאַט אַ מנהג דאָס איידער ער האָט געוואָלט עפּיס אַ גרויסע זאַך פון הימעל איז ער געגאַנגען אין מקוה אַריין איז ער יעצט אויך געגאַנגען אין מקוה אַריין אַזוי ווי ער איז אַריין געגאַנגען און וואַסער אַריין איידער ער האָט זיך נאָך טובל געוועזען האָט ער גיהערט אַ קול לוי יצחק לאָז גאַמאַך מיין קינד און אויך נעם זיך ניט אונטער שלום צו מאַכען ווי דער קדושת לוי האָט גיהערט דאָס קול איז ער אַרויס געגאַנגען פון מקוה און איז אַהיים געגאַנגען און אין אַ פּאָהר שעה אַרום איז אַריין געקומען קיין זעליחוב אַלע קאָזעניצער בעלי בתים און ר׳ שלמה חסיד אויך מיט זיי און האָבין דעם מגיד איבער גיבעטען און האָבען זיך גענומען פאַר אַ קנס זיי זאָלען איהם מוסיף זיין נאָך אַ פּאָהר גולדען אויף זיין פּענסיע און אַז דער מאָגלינצער רבי זכרונו לברכה האָט געקאָנצעט די מעשה האָט ער געזאָגט יעצט האָט מען שוין געמעגט רופען ר׳ שלמה חסיד ווייל ער איז געוואָהרן איין אמת׳ער חסיד דעם מגיד׳ס פון דער מעשה קאָנען מיר אַרויס לערנען ווי היילינג עס זענען די ווערטער פון אונזערע הכמים זכרונם לברכה אַז אַ מחלוקת וואָס איז לשם שמים קומט דער פון גיטס אַרויס אַזוי דאָ וואָס ביידע צדדים סאַי דער צד פון מגיד זכרונו לברכה סאַי פון ר׳ שלמה חסיד האָבען ערינסט גימיינט נאָהר צו דינען השי״ת האָט השי״ת געהאָלפען דאָס זיי האָבען זיך פעראייניגט און זיי זענען געוואָהרען ערליכע חסידים השי״ת זאָל אינז אויך העלפען דאָס מיר זאָלען איהם קענען דינען באמת און מיר זאָלען געהאָלפען ווערין מיט אַלעם גוטען זכותם יגן עלינו ואכיר״א:

דער היילינגער מאַגעלניצער רבי זכרונו לברכה האָט דערציילט אַז דער יוד הקדוש פלעגט אַסאַך מאָהל צו פּאָהרען קיין קאָזעניץ צום מגיד זכרונו לברכה און דער יוד הקדוש פלעגט קיינמאָהל נאהר נישט צו פערזוכען ביים טיש ווייל דער יוד הקדוש פלעגט הערשט מקבל

מקבל שבת צו זיין נאך דעם טיש. און דער מגיד פלעגט צו זעטצען דעם יוד הקדוש לעבען זיך און האט איהם געגעבען צו טיילען דעם עולם שיריים. איינמאהל ווען דער יוד הקדוש איז געקומען קיין קאזעניץ האבען איהם זיינע שונאים פער׳מסרט דאס ער פערזוכט גאהר נישט ביים טיש און דאס פאסט נישט פאר דעם מגיד. האט דער מגיד איהם שוין נישט געגעבען קיין שיריים צו טיילען. נאך דעם טיש איז דער יוד הקדוש געגאנגען אויף זיין סטאנציע און האט מקבל שבת געוועזען נאך קבלת שבת האט ער געשיקט זיין משמש ער זאל ברענגען א קווארט מעהד און ווי ער האט געברענגט דעם מעד האט איהם דער יודי הקדוש געהייסען איינגאנצען אויסטריינקען און גיין שלאפען. ווי דער משמש איז גיט אנטשלאפען געווארען האט דער יוד הקדוש זיך שטארק פערטיפט און זיינע געדאנקען און איז ארום געלאפען אהין און צוריק און האט אזוי גירעדט צו זיך אליין וואס מיינט דער מגיד איך בין פון איהם געקומען מקבל זיין חסידות. ניין! נאהר ווייל ער איז א שוואכער מענש בין איך איהם געקומען צו העלפען און עבדות און האט אזוי עטליכע מאהל איבער געחזרט. און דעם איז ארויין געקומען א שליח פון מגיד און האט געזאגט צום יוד הקדוש דער מגיד האט מיך צו אייך געשיקט איך זאל אייך זאגען און בעטען אזוי ווי ער איז א שוואכער מענטש און איהר לאזט איהם נישט שלאפען מארגען וועט ער שוין מבטל זיין אלעס און ארדענונג. און אזוי איז געוועזען דאס שבת און דער פריה האט דער מגיד צוריק געזעצט דעם יוד הקדוש לעבען זיך און האט איהם געגעבען צו טיילען שיריים. פון דאנען קען מען זעהן ווי גרויס דער יוד הקדוש איז געוועזען און עס איז געוועזען מעשה שטן דאס ער האט געהאט אזוי פיהל שונאים וואס זיי האבען איהם אומעטום גערודפ׳ט און האבען אויף איהם אויס געקלערט פערשידינע עצות ווי אזוי איהם צו פערפאלגען. השי״ת זאל אונז אב היטען פון אלעם ביזז אוו פון שנאת הבריות אמן:

דער מאגעלניצער רבי האט דערציילט אז איינמאהל ווען ר׳ דוד׳ל לעליבער זכרונו לברכה איז געוועזען און ליזענסק

האט ער גיהערט אז דער רבי פון לובלין זכרונו לברכה איז געקומען אויף שבת און דער רבי פון לובלין האט זיך און ליזענסק אויף געפיהרט א ביסעל רבי׳ש און האט מיט זיך מיט געהאט א משמש. און ווי ר׳ דוד׳ל איז געוואהר געווארען איז ער תיכף געלאפען אויפען רבינ׳ס סטאנציע שלום צו נעמען און דאס איז געוועזען פרייטאג פאר נאכט האט ר׳ דוד׳לן אויס

געוויזען

געוועזען אַז דער רבי וויל ניִשט מען זאָל איהם יעצט באַלמיטשען האָט ער ביי איהם שלום גענומען און האָט זיך צו געאיילט אַוועק צו גיין און איז אַוועק געגאַנגען אויף זיין סטאַנציע נאָהר דער רבי האָט איהם תיכף געהייסען צוריק רופען און האָט צו איהם געזאָגט ר׳ דוד ווייסט איהר ווען עס ווערט שבת האָט איהם ר׳ דוד׳ל געענטפערט יאָה יאָה. איך ווייס ווען עס ווערט שבת זעהט איהר ווען עס ווערט שבת קלאַפּט אָהן ביי מיר די האַנד און ער האָט דעם רבי׳ן געוויזען זיין האַנד אז און דער מינוט ווען עס איז געוואָהרען שבת האָבען די אָדערען פון זיין האנד אָהנגעהויבען צו קלאַפּען. האָט איהם דער רבי געזאָגט אַזוי ווייסט איהר יאָה ווען עס ווערט שבת וועל איך אייך דערציילען אַ מעשה איין אַ פּאָריץ׳ס אַ טאָכטער האָט זיך פערליבט אין אַ גענעראַלס אַ זוהן חאָטש עס איז ניִשט צו פערשטיין אַז וויא באַלד דער זכר איז פון אַ גרעסערען שטייגער און די נקבה איז פון אַ קלענערען שטייגער עס זאָל דער פון ווערען אַ זיווג אָבער אַז השי״ת וויל מוז דערפון ווערען אַ זיווג. דער נאָך האָט איהם דער רבי גיפרעגט איהר פערשטייט וואָס איך האָב אייך דערציילט האָט ר׳ דוד׳ל לעליבער צו געשאָקעלט מיטען קאָפּ יאָה איך פערשטייא. דער סוד געפינט זיך אין היילינגען ספר „עץ החיים״ אין דעם דף איז דער רבי פון לובלין זכרונו לברכה דער פון שטאַרק איבער רעשט געוואָרען און האָט ר׳ דוד׳לן אַרום געחאַפּט און געקישט און איהם געזאָגט זייט ביי מיר דאָס האָט ער געמיינט ער זאָל זיין פון זיינע חסידים. דערנאָך אַז דער רבי פון לובלין איז געגאַנגען צום רבי׳ן ר׳ מלך שלום נעמען האָט איהם דער רבי ר׳ מלך געזאָגט די קומסט מיר צו נעמען מיינע חסידים מיר וועלען דיר סאַי ווי סאַי געבען נאָהר חאַפּ ניִשט און אַזוי איז טאַקע געוועזען דאָס דער רבי ר׳ מלך האָט געקריינט דעם רבי׳ן פון לובלין פאַר אַ רבי׳ן אַ יאָהר איידער דער רבי ר׳ מלך איז נפטר געוואָהרען און ר׳ דוד׳ל לעלובער איז נאָך געפאָהרען צום רבי׳ן פון לובלין ביים רבי׳ן ר׳ מלך׳ם לעבען פון דער מעשה קענען מיר זעהן וויא גרויס דער כח די קדושה פון די צדיקים איז דאָס זייערע אַלע אָדערען דערפילען תיכף אַז עס קומט קדושת שבת השי״ת זאָל אינז העלפען אַז מיר זאָלען האָבען אמת׳דיגע אמונת צדיקים און זייער זכות זאָל אינז ביי שטיין מיר זאָלען געהאָלפען ווערען מיט אַלעם גוטען אמן:

דער הייליגער מאַגעלניצער זכרונו לברכה האָט דער ציילט דער רבי ר׳ מלך פון ליזענסק זכרונו לברכה האָט געהאַט אַ זוהן

ר׳

ר׳ אלעזר איינמאהל האט דער רבי ר׳ מלך געזאגט צום זוהן ער זאל
זיך פאהרען זיכען א רביין האט דער זוהן איהם געפרעגט ווי זאל איך מיר
זיכען האט איהם דער רבי ר׳ מלך געזאגט ער זאל פאהרען צו ר׳ פנח׳ם
קארצער זכרונו לברכה איז ר׳ אלעזר אוועק געפאהרען אויף שבת קיין
קאריץ און ר׳ אלעזר האט גירעכינט אז מסתמא אז דער פאטער הייסט
איהם פאהרען קיין קאריץ איז ר׳ פנחס א גרעסערער צדיק פון זיין פאטער
און ער וועט פון איהם פערגעוויס הערען א סאך חידושים און נייע דרכים
און עבודות פון השי״ת. ליידער האט ער גאהר נישט געהערט ביים שלום
נעמען און דער נאך א גאנצען שבת האט ער אויך נישט געהערט קיין
שום תורה האט ער זיך דרויף זייער געווינדערט. און ווי ער איז אזוי
גיזעסען ביי שלש סעודות האט ר׳ אלעזר גיגעבען א שטארקען זיפץ אוי
טאטי האט דער רבי ר׳ פנחס קארצער זכרונו לברכה זיך צו איהם
אהנגערופען פון וואנין ווייסטו אז ער איז דיין טאטע האט זיך ר׳
אלעזר אויף דער שאלה שטארק פערווינדערט. און דער נאך איז ער ארײן
געגאנגען צום רבין זיך גיזעגינען און איז א היים געפאהרען ווי דער פאטער
האט איהם דערזעהן האט ער באלד צום ערשטען גיפרעגט צו ער האט
עפיס געהערט ביי ר׳ פנחס׳ל דברי תורה האט ר׳ אלעזר איהם דערציילט
אז ער האט גאהר נישט פון איהם געהערט קיין דברי תורה אויך האט ער
איהם דערציילט וואס עס האט זיך איהם געטראפען ביי דעם שלש סעודות
ווי ער האט געזיפצט און ר׳ פנחס האט איהם געזאגט פין וואנען ווייסט
ער אז ער איז זיין טאטע האט איהם רער רבי ר׳ מלך געזאגט די האסט
איהם געדארפען ענטפערען עס שטייט אין דער תורה „שאל אביך ויגדך״
דער טייטש פין די ווערטער די זאלסט פרעגען דיין פאטער וועט ער דיר
זאגען האט דער רבי ר׳ מלך זכרונו לברכה געטייטשט אזוי שאל בארג
דאס הייסט אז די הייליגע תורה לערינט אינז אויך א יוד האט נאך נישט
זוכה געוועזען דאס השי״ת זאל זיין זיין פאטער דורך זיינע גיטע מעשים
אזוי ווי אינזערע חכמים זכרונם לברכה האבען געזאגט אז דאמאלסט ווען
די יודען טוהן דעם רצון פין השי״ת הייסען זייא זיינע קינדער אין ער
זייער פאטער זאל ער זיך בארגען אזוי ווי איינער האט יעצט נישט קיין
געלד אין ער בארגט זיך ער זאל שפעטער צוריק געהען איז אזוי דער פשט
פין פסוק שאל בארג אביך אפילו די רופסט השי״ת טאטע נישט מיט דיינע
יעצטיגע מעשים טובים נאהר אין זכות וואס די וועסט שפעטער טוהן ויגדך

וועט

וועט ער דיר אויך ענטפערן זיין זכות זאל אונז ביי שטיין השי״ת זאל אונז ענטפערן אין אלע נויטען אמן :

דער הייליגער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה האט דערציילט אז מען איז איינמאהל געקומען צום קאזעניצער מגיד מיט א מיידעל וואס עס איז אין איהר א ריין א דיבוק ר״ל האט דער מגיד געזאגט צום דיבוק רשע פאר וואס פייניגסטו א יודיש נפש פאר וואס גייסטו נישט ארויס פון דעם מיידעל. האט איהם דער דיבוק ניענטפערט ביז וואס רעד איהר אזוי גרויס צו מיר און מיינע צייטען האבען קינדער פון זעקס יאהר גרעסערי מדרגות געהאט פון אייך האט איהם דער מגיד נאך א מאהל געזאגט רשע זאג מיר ווער די ביסט און אז נישט וועל איך דיך פערווארצען און שאול תחתות אריין האט דער רוח געזאגט איך בין געוועזען א יורישער פולקאווניק פארען ערשטען בית המקדש און דאמאלסט ווען די יודען האבען גע׳הרג׳עט זכרי׳ הנביא האב איך איהם געגעבען דעם ערשטען קלאפף האט דער מגיד געזאגט אויב אזוי וויל איך אז די זאלסט דיך צו מיר בעוויזען האט דער דיבוק געזאגט און שטיב קען ער נישט ווייל עס איז איהם צו ענג נאר אויב דער מגיד וויל איהם זעהן זאל ער ארויס גיין און פעלד אריין וועט ער זיך צו איהם בעווייזען נאהר ער זאל מיט זיך מיט נעמען עטליכע מענטשען אויב ער וועט פערחלש׳ט ווערען זאלען זיי איהם דערמינטערן האט דער מגיד אזוי געטוהן און איז ארויס געגאנגען און פעלד אריין און האט אויך מיט זיך מיט גענומען עטליכע מענטשען און ווי דער דיבוק האט זיך צו איהם בעוויזען איז ער אביסעל איבער גישראקען געוואהרען נאהר ער האט זיך באלד צוריק געשטארקט דער נאך האט דער מגיד געזאגט צום דיבוק גייא קיין לובלין אין דארט וועסטו זיכער האבען א תיקון איז מען געגאנגען מיט דעם דיבוק צום רבי׳ן פין לובלין זכרונו לברכה אין ווי זיי זענען אריין געקומען צום רבי׳ן האט ער געזאגט צום דיבוק רשע ווער ביסטו האט ער שטיל געזאגט איך בין דער וואס האט דעם ערשטען קלאפף געגעבען זכרי׳ הנביא אין בית המקדש האט דער רבי פין לובלין געזאגט דאס ער וויל איהם זעהן האט ער זיך תיכף בעוויזען אין בית מדרש דער נאך האט זיך דער רבי פון לובלין זכרונו לברכה איבער געדרייט צום עולם וואס זענען דאמאלס דארט געוועזען אין האט געזאגט די וועלט מיינט אז די פריציה וואס זענען געוועזען און דער צייט פון בית המקדש זענען געוועזען

געוועזן פראסטע מענטשען די זאך איז נישט אזוי. נאהר זיי זאגען געוועזן גרויסע בעלי מדרגות אין זיי האבען אלעס געוויסט גלייך ווי דער נביא, נאהר זיי האבען געהאט א קבלה אז איידער די גזירה גייט ארויס פין נביא׳ס מויל קען נאך דאס פורעניות בטל ווערען אבער אז דער נביא זאגט שוין ארויס דאס נביאות קען מען שוין נישט מבטל זיין דעם גזר איבער דעם האבען זיי גע׳הרג׳עט דעם נביא כדי ער זאל נישט קיין נביאות זאגען אין ווי דער רבי האט דאס געזאגט האט דער דיבוק גזאגט דאס יעצט האט ער בעקומען א תיקון און אין די אלע דורות ביז אהער האט ער נישט געפינען קיינעם ער זאל אויף איהם מלמד זכות זיין אין חאטש מען ווייסט אללעס אין הימעל פין דעסט וועגען כל זמן מען זאגט דאס נישט אויף דער וועלט קען דאס בית דין של מעלה נישט בעפרייען איהם פין עונש פין דער מעשה זעהן מיר דעם גרויסען כח פין די צדיקים זייער זכות זאל אינז ביי שטיין אמן:

פיהל מאהל פלעגט דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה צו שמיסען אז ער וואלט געפאהרען קיין ארץ ישראל און איינמאהל האט ער געזאגט ווען די חסידים זאלען מיט איהם וועלען מיט פאהרען קיין ארץ ישראל וואלט ער באלד געפאהרען און פיהל מאהל האט ער געזאגט אז השי״ת זאל איהם חאטש העלפען ער זאל זיין איין שבת אין ארץ ישראל און דאווענען פאר די כותל מערבי וואלט איך אוודאי אסאך ישועות געפועלט נאהר עס האט זיך נישט אויס געפיהרט איינמאהל שוין א האלב יאהר פאר זיין פטירה האט ער דערציילט די חסידים אז אזוי ווי ער האט זיך געלייגט שלאפען און זיין נשמה איז ארויף געגאנגען און הימעל ארייין איז ער אזוי ארויף געגאנגען אלע מאהל און העכערע היכלות ביז ער איז געקומען צום היכל פון משיח האב איך אהנגעקלאפט מען זאל מיר עפענען האט מען מיר תיכף גיעפענט די טוהר און אזוי ווי איך בין ארייין געקומען האב איך דארט דער זעהן דעם יוד הקדוש זכרונו לברכה און אזוי ווי ער האט מיך דערזעהן האט ער מיך געפרעגט מאיר לעב וואס טוהסטו דאה ווייל דער יוד הקדוש האט געמיינט דאס איך בין שוין אויך א נפטר האט ער מיך גיפרעגט אזוי פריא מאיר׳ל האר אויס אונז אלע האט מען גענארט נאהר עס איז שוין פערפאלען חאטש איך בין א עקשן איך בין אבער נישט קיין בייזער אבער דיא מאיר׳ל דיך האט מען אויך ארייין גענארט די ביסט דאך א בייזער זאלסטו נישט קיקען

וואס

וואס מען וועט דיר צו זאָגען דערנאך האב איך איהם געזאגט אַז איך בין נאך נישט קיין נפטר האט ער מיר געזאגט מארי'ל די האסט איין עצה פאהר קיין ארץ ישראל און דארט וועט דיר גערעאטען וואס מיר איז נישט געראטען און ער האָט מיר געזאָגס מאיר'ל שטיי נישט ליידיג גיי אַראָב טוא עפּיס און ער האָט מיר דאָס שטרענג געזאָגט און דער מאַגעלניצער זכרונו לברכה האָט געזאָגט אַז דער יוד הקדוש האָט געמיינט דער מיט וואָס ער האָט מיך געהייסען פאָהרען קיין ארץ ישראל ווייל עס איז דאָה א שם וואָס אַז מען זאָל דעם שם מכוין זיין וואָלט באַלד משיח געקומען נאָהר דער וואָס איז מכוין דעם שם אין חוץ לארץ מיז תיכף נפטר ווערען אַזוי ווי עס האָט דעם יוד הקדוש געטראפען דעריבער האט ער מיך געהייסען פאהרען קיין ארץ ישראל און דאָרט זאָל איך מכוין זיין דעם שם ווען איך פוילין נאָהר ווער קען אַזוי אַ ווייטען וועג פאָהרען און אויך ווער ווייסט צו מען וועט דיך לאָזען פאָהרען מן השמים דען דער בעש"ט זכרונו לברכה האָט דאָך אויך געוואָלט פאָהרען און מן השמים האָט מען איהם נישט געלאָזט און איך אַליין וויל נישט פאָהרען נאָהר ווען השי"ת וועט פיהרען אַלע גלייך איך וויל פאָרט ליגען לעבען זיידען:

דער היילינער מאַגעלניצער רבי זכרונו לברכה האָט דערציילט ווען ר' דוד'ל לעלובער זכרונו לברכה איז דאָס ערשטע מאָהל געפאָהרען קיין ליזענסק אין ער האָט גערדאָרפען אַ דורך פאָהרען דורך דעם שטעטעל לאַנצוט וואָס דאָרט האָט געוואָהנט דער הייליגער רבי פון לובלין זכרונו לברכה ווי ער איז געקומען קיין לאַנצוט האָט ער געפרעגט אין שטאָדט צו עס איז עפּיס דאָה אַ תלמיד חכם האָבען איהם די שטאָדט לייט אָהנגעוויזען אויפן רבי'ן פון לובלין און דער רבי פון לובלין איז נאָך דאַמאָלסט געוועזען אַ יונגער מאַן איז ר' דוד'ל אַרויבער געגאַנגען צום רבי'ן פון לובלין האָט איהם דער רבי גיפרעגט ווער ער איז האָט ער גיענטפערט ער איז אַ לעלובער האָט ער גיפרעגט ווי ער הייסט האָט ער געזאָגט דוד האָט דער רבי פון לובלין אָהנגעהויבען צו שרייען איהר זענט דאָס דער לעלובער איהר זענט דער לעלובער דער נאָך האָט דער רבי גיפרעגט ר' דודל'ן ווער איז דער שענסטער מענטש ביי אייך אין לעלוב אין וויל ר' דוד'ל האָט נישט געפיהלט אַז עס זאָל זיין אַ גרעסערער מענטש פין איהם אין לעלוב אין קיין ליגענט האָט ער נישט געוואָלט זאָגען האָט ער גישוויגען אין האָט גאָהר נישט גיענטפערט האָט איהם דער רבי געזאָגט

פין

פין אייער שווייגען זעהט אויס אַז איהר רעכינט אז עס שוין ניט דאָה קיין גרעסערס פין אייך אין לעלוב גייט גייט איז ר׳ דוד׳ל פין איהם אַוועק געגאַנגען זייער פערשעהמט אין איז פין דאָרט געגאַנגען קיין ליזענקס אין ער איז אָהנגעקומען קיין ליזענקס דאָנערשטאָג ביי נאַכט איז ער תיכף געגאַנגען און רבינ׳ס בית מדרש אַריין אין ער האָט געוואָלט אַריין גיין צום רביין שלום נעמין האָבען איהם די משמשים נישט געוואָלט אַריין לאָזען ווייל דער רבי האָט פריהער שוין געהאַט אָהנגעזאָגט די משמשים דאָס זיי זאָלען איהם נישט אַריין לאָזען נאָהר ר׳ דוד׳ל האָט דער פון נישט געוויסט איז ער געגאַנגען אויף אַ סטאַנציע נעכטיגען און דער פריא איז ער ווייטער געגאַנגען צום רביין שלום נעמען אָבער אַזוי ווי ער האָט געפינט דעם רבינ׳ס חדר שלום צו נעמין האָט דער רבי ר׳ מלך זיך אויף געשטעלט אין האָט אָהנגעהויבען צו שרייען אַרויס לאָזט נישט אַריין דעם גאה דערנאָך האָט ער געפרובט צו גיין צום רביין שלום נעמען אָבער די משמשים האָבען איהם שוין נישט געלאָזט בשום אופן אַריין גיין צום רביין דען דער רבי האָט זיי שטרענג אָהנגעזאָגט אַז זיי זאָלען איהם נישט אַריין לאָזען:

און ווי ר׳ דוד׳ל האָט געזעהן אַז מען לאָזט איהם בשום אופן נישט אַריין איז ער מיט גרויס עג״נ אַהיים געגאַנגען און דער וועג פון ליזענסק קיין לעלוב האָט געדויערט דריי וואָכען און ווי ער איז צוריק געקומען קיין לעלוב איידער ער איז נאָך אַ היים געגאַנגען האָט ער זיך מיישב געוועזען דאָס ער האָט נישט גלייך געטוהן ווייל אפשר ער וואָלט נאָך אַ מאָהל געוועזען געפרובט אַריין צו גיין צום רבין וואָלט מען איהם געוועזען אַריין געלאָזט איז ער נישט אַריין געגאַנגען אין שטיב אַריין נאָהר ער איז תיכף צוריק געגאַנגען קיין ליזענסק און ווי ער איז אַריין געקומען און ביהמ״ד אַריין איז פינקט דער רבי ר׳ מלך געזעסען אין ביהמ״ד און געפיהרט סעודת ראש חודש און ווי דער רבי ר׳ מלך האָט איהם דערזעהן האָט ער איהם צו גערופען און געזאָגט שלום עליכם ר׳ דוד׳ל וואָס מאַכט איהר ר׳ דוד׳ל און דאַמאָלסט איז פונקט געזעסען אַ קינד דעם רבין ר׳ מלך׳ס אַ אייניקעל האָט ער איהם געפרעגט זיידע דאָס איז דאָך דער אייגענער וואָס די האָסט איהם געיאָגט פאר דריי וואָכען אין האָסט איהם נישט געוואָלט געבען קיין שלום. האָט איהם דער רבי ר׳ מלך געענטפערט ניין ניין מיין קינד דאָס איז שוין נישט דער אייגענער פין דער מעשה קענען מיר זעהן ווי וויים מען דאַרף זיך היטען פין גאות דאָס ר׳ דוד׳ל האָט זיך

דאָך

דאָך גאָהר נישט געֶרוהמט נאָהר ווייל ער האָט געוויסט אַז עס איז נישט דאָה קיין גרעסערער פין איהם אין שטאָדט האָט דאָס שוין געהייסען גיאות אין דער רבי ר׳ מלך האָט איהם שוין נישט געקענט קיין שלום געבען ביז ער איז צוריק אַהיים געגאַנגען און איז און וועג אַביסעל אָבגעפאַלען פין דער פריהערדיגער מיינונג האָט איהם דער רבי ר׳ מלך מקרב געוועזען השי״ת זאָל אינז אָבהיטען פין כל מיני שלעכטע מחשבות אין מיר זאָלען זוכה זיין איהם צו דינען בלבב שלם אין דער זכות פין די הייליגע צדיקים זאָל אינז ביי שטיין מיר זאָלען געהאָלפען ווערען מיט אַלעם גוטע אמן :

איינער פון די מקורבים ביים הייליגען מאגעלניצער זכרונו לברכה האָט געהאַט אגוטען פריינד וואָס ער האָט ל״ע קיין קינדער נישט געהאַט און פלעגט זיך פאר איהם שטאַרק מתנצל זיין דרויף. און מאגעלניצע פלעגט צו זיין אַ מנהג אַז פורים פלעגט דער רבי ארײן קימען צום עולם חסידים אין בית מדרש אריין און ער האָט געמאַכט פון אַגארטעל אַ אויס געפלאָכטען מיצעל און ער האָט זיך אַ נידער געשטעלט און מיטען בית המדרש און דער גאַנצער עולם אַרום איהם און מען האָט אָהנגעהויבען צו טאַנצען און אין מיטען טאַנצען האָט דער רבי געוואָרפען דאָס מיצעל צווישען עולם און וועֶר עס האָט עס געחאַפּט איז געהאָלפען געוואָהרען מיט אַלעם וואָס ער האָט געדאַרפען. אַלזא האָט דער מקורב אַ עצה געגעבען זיין פריינד אַז ער זאָל מיט איהם מיט פאָהרען אויף פורים קיין מאגעלניציע און אפשר וועט איהם גראָטען אַז דאָס מיצעל וועט איהם טרעפען וועט ער מיט השי״ת הילף פאַר געוויס האָבען אַ ישועה מיט קינדער האָט איהם דער פריינד געפאָלגט און איז מיט איהם מיט געפאָהרען אויף פורים קיין מאגעלניצע תענית אסתר און דער פריא האָט דער הייליגער מאגעלניצער געזאָגט צו ר׳ אלעזר׳ל קאָזעניצער זכרונו לברכה היינט וועסטו שוין זעהן אַ נייע קינץ היינט וועט מען שוין נישט שפילען ביז מען טעט פריהער איינשטעלען האָט ר׳ אלעזר׳ל דאָס צו וויסען געטוהן די חסידים. האָבען אַלע חסידים איינגעשטעלט צו דרייערס ווייל אַזוי האָבען זיי געמאַכט אַטאַקסע נאָהר דער פרעמדער חסיד ווייל ביי איהם איז די גאַנצע זאַך געוועזען ווי אַגעלעכטער האָט ער נישט איינגעשטעלט און אַז דער עולם איז זיך צונויף געקומען טאַנצען און דער הייליגער מאגעלניצער האָט אָהנגעהויבען צו פלעכטען דאָס מיצעל און האָט אָהנגעהויבען צו שרייען יודען בעט׳ס אַז די פידקע זאָל גראָטען און האָט געגעבען אַ וואָרף דאָס מיצעל

מיצעל און עס איז פונקט געפאלען דעם פרעמדען חסיד און ווי דער מאגעלניצער האט געזעהן אז עס האט געטראָפען אַ פרעמדען מענש האָט ער געזאָגט ער האָט דאָך נישט איינגעשטעלט און ווי דער גוטער פריינד זיינער האט דאָס געהערט האָט ער געגעבען צו איהם אַ ווינק ער זאָל שוין אריין ווארפען אַ דרייער האָט ער אריין געוואָרפען און האָט געזאָגט צום רבי'ן איך האָב יאָה איינגעשטעלט האָט איהם דער רבי געפרעגט ווער האָט געזעהן אין פונקט ווען ער האָט אַריין געוואָרפען האָט דער קאָזעניצער רבי ר' אלעזר'ל געזעהן האָט ער געזאָגט צום רבי'ן דאָס ר' אלעזר'ל האָט געזעהן האָט דער רבי געפרעגט ר' אלעזר'ן צו ער האָט טאַקע באמת געזעהן אַז ער האָט איינגעשטעלט האָט ער געזאָגט יאָה האָט דער רבי געזאָגט צו דעם מענטש די האָסט געווינען חאָטש עס קומט דיר נישט צו געבען נאָר אלעזר זאָגט אַז ער האָט געזעהן טאָ נא דיר אין אַזוי איז טאקע געוועזען דאָס דער מענטש איז באלד געהאָלפען געוואהרען מיט א בן זכר פון דער מעשה קענען מיר זיך אַרויס לערנען ווי גרויס דער כח פון די צדיקים איז אז אפילו אמנהג וואָס עס דאַכט זיך אַז עס איז אַ נאַרישקייט קען עס דערמיט פיעל ישיעות זיין, השי"ת זאָל אינז העלפען מיר זאָלען האָבען אמונת צדיקים אין מיר זאָלען אין זייער זכות געהאָלפען ווערען מיט בני חיי ומזוני אמן:

דער הייליגער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה האָט דערציילט איינמאָהל זיינע חסידים ווי אזוי ער איז געבוירען געוואָהרען, האָט ער אָהנגעהויבען מיין מיטער האָט געהאט צער גידול בנים דאָס עס האָט זיך ביי איהר נישט געהאלטען קינדער ר"ל. איינמאָהל איז זי געפאָהרען צום רבי'ן ר' מלך פון ליזענסק זכרונו לברכה און האָט פאַר איהם שטארק געוויינט און האָט נישט געוואָלט אָבטרעטין ביז דער רבי ר' מלך האָט איהר צו געזאָגט דאָס השי"ת וועט איהר העלפען זי וועט האָבען אַ יונגעל צום לעבין און אַזוי איז טאַקע געוועזען דאָס זי איז און אַקורצע צייט מעוברת געוואָהרען און האָט געהאַט אַ יונגעל און מען האָט עס אַ נאָהמען געטוהן משה און דער אמת האָט ער געהאַט די נשמה פון משה רבינו עליו השלום און אַ סאַך מאָהל ווען דער הייליגער מאַגעלניצער רבי זכרונו לברכה פלעגט פון איהם צו שמיסען פלעגט ער איהם רופען מיין ברודער'ל משה רבינו. איינמאָהל ווען עס איז געגאַנגען פרשת חקת ווען דאָס קינד איז אַלט געוועזען נישט קיין גאַנצע פיער יאָהר איז ער ארויף געשפרינגען

אויפן

אויפן טיש און האט אהנגעהויבען צו שרייען וואס האט די תורה געשריבען
אויף משה רבינו עליו השלום אז ער האט געזינדיגט ביי דעם מים מריבה
השי״ת אליין האט דאך איהם געזאגט ער זאל נעמין דעם שטעקין און האט
אויס געוויזען מיט א גאנץ פילפול אז משה רבינו איז גירעכט געוועזען
מיט דעם וואס ער האט געשלאגען דעם שטיין און איז אראב געגאנגען
פון טיש. און ווי ער איז אראב געגאנגען האט ער בעקומען קאפף
שמערצין איז ער צו געגאנגען צו דער מיטער און האט געזאגט אז
דער קאפף טוהט איהם וויי האט איהם די מיטער געלייגט און בעט
אריין אין ער איז געשטארבען און ווי די מיטער האט דאס דערזעהן
האט זי שטארק אהן געהויבען צו וויינען און איז אריין געלאפען
צו איהר פאטער און האט איהם געזאגט דאס זי וועט איהם נישט אב
טרעטען ביז ער וועט איהר צו זאגען דאס עס וועט זיך ביי איהר
פין היינט אהן שוין האלטען קינדער האט איהר דער זיידע דער הייליגער
מגיד זכרונו לברכה געזאגט די זאלסט וויסען מיין טאכטער דאס דורך דיינע
הייליגע געדאנקען האבען דיינע קינדער אזעלכע גרויסע נשמות וואס זיי
קאנין נישט לאנג זיין אויף דער וועלט אין אויך דאס קינד משה וואס
איז געבוירען געווארען דורך דעם רביין ר׳ מלך׳ם ברכה האט נישט
געקענט זיין אויף דער וועלט נאהר ווי לאנג דער רבי ר׳ מלך האט
געלעבט און אז דער רבי ר׳ מלך איז נפטר געווארען האט דאס קינד
אויך געמיזט שטארבען אלזא איז מיין עצה אויב די ווילסט האבען קינדער
צום ״לעבען זאלסטו דיר מאכען א מלבוש נאך דער בייערסטער מאדע ווען
אלע זאגען אז די בּיסט אויס געלאסען געווארען וועסטו קענען אראב צוהען
דיינע קינדער קלענערע נשמות ווארען דיינע געדאנקען וועלען דאך זיין
פערנומען מיט דער מאדע וועסטו נישט האבען אזעלכע גרויסע געדאנקען
וועסטו האבען קינדער צום לעבען. האט מיין מוטער אזוי געטוהן אין האט
זיך געמאכט א סאק מיט צוועלף זילבערנע קנעפ אזוי ווי דאמאלסט איז
געוועזען די מאדע אין מיט דער צייט איז זי מעוברת געווארען אין האט
מיך געהאט די פערשאטע נשמה בין איך נישט פערשארט אז איך בעהט
מיר אויס ביי השי״ת אזעלכע יודען זאלען געהאלפען ווערען דאס איז
באמת א חוצפה. פין דער מעשה קען מען זעהן דאס גרויסע עניוות פין דעם
הייליגען מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה דאס ער האט פין זיך גאהר נישט
געהאלטען און האט אויף זיך געזאגט די פערשאטע נשמה זיין זכות זאל
אינז ביי שטיין מיר זאלען געהאלפען ווערען אמן :

דער

דער הייליגער מאגעלניצער זכרונו לברכה האט דערציילט אז איינמאהל איז דער יוד הקדוש געוועזען אין לובלין און אויף זיין סטאנציע האבען זיך צו זאמען גענומען זיינע חסידים און ער האט געפיהרט א טיש און געזאגט תורה נאר דאס מאהל האט ער געזאגט אזעלכע ווינדערליכע חידושים דאס פון גרויס התפעלות האט ר׳ דוד׳ל לעלובער געזאגט דאס ווען דער רבי זאל הערען די תורה פון יוד הקדוש וואלט ער פערגעוויס שוין מעהר נישט אהנגענומען קיין מסירות אויף דעם יוד הקדוש און פונקט איז דאמאלסט דארט געוועזען איינער פון יוד הקדוש׳ם רודפים איז ער באלד געגאנגען און האט דאס דערציילט דעם רבי׳ן און האט נאך איבער געדרייט ר׳ דוד׳לם ווערטער און האט דערציילט דעם רבין אז ר׳ דוד׳ל האט געזאגט דאס ווען דער רבי זאל הערען דעם יוד הקדוש׳ם תורה וואלט ער אליין געווארען זיינס א חסיד און וואלט געפאהרען צום יוד הקדוש האט דער רבי דער פון געהאט חולשת הדעת און האט אהנגענומען זיין גרייז גראהע באָרד און האט געזאגט אויף דער עלטער זאל איך נאך דארפען זיין א תלמוד׳ס א חסיד און ווי ר׳ דוד׳ל לעלובער איז דער פון געוואהר געווארען האט ער געזאגט יעצט בין איך שוין פערפאלען און אין א קורצער צייט איז ער נפטר געווארען:

נאך זיין פטורה האט ר׳ דוד׳ל׳ם ווייב געשיקט דעם רבי׳ן פון לובלין דעם זילבערין בעכער וואס ר׳ דוד׳ל פלעגט קידוש מאכען פרייטאג צו נאכט׳ס האט מען ארויף געשטעלט דעם בעכער צום רבי׳נ׳ס טיש ער זאל און איהם קידוש מאכען און ווי דער רבי האט גענומען דעם בעכער און דער האנד אריין קידוש צו מאכען האט ער אהנגעהויבען צו ציטערען און האט דעם בעכער באלד אוועק געשטעלט און האט גענומען א צווייטען בעכער קידוש צו מאכען. און ביים טיש איז געזעסען ר׳ שמעון דייטש וואס ער איז געוועזען פון יוד הקדוש׳ם רודפים און ווייל ר׳ דוד׳ל לעלובער פלעגט שטענדיג צו רעדען גוטס אויפן יוד הקדוש האט ר׳ שמעון דייטש געמיינט אז דער פאר וויל דער רבי נישט קיין קידוש מאכען און ר׳ דוד׳ל׳ם בעכער ווייל ער פלעגט צו פערענטפערין דעם יוד הקדוש האט ער אהנגעהויבען צו רעדען אויפ׳ן יוד הקדוש האט דער רבי זיך אויף איהם שטארק געבייזערט און האט געזאגט די [illegible] שוין אויס געריסען איין בארג און יעצט ווילסטו אויס רייסען דעם צווייטען בארג אויך. און דער מאגעלניצער זכרונו לברכה האט דערויף אויס געפיהרט

דאס ער איז אויך געוועזען דער ערשטער מסור פון ר׳ דוד׳לען, פון דאנען זעהן מיר ווי מען בראכט זיך היטין פון לשון הרע זכותם יגן עלינו אמן:

דער הייליגער מאגעלניצער זכרונו לברכה האט דערציילט דאס איז בעוויסט צווישען אלע חסידים דאס דער יוד הקדוש האט און לובלין קיין מאהל נישט געדאווענט פארען עמוד אין אויך האט מען איהם נישט קיינמאהל אויף גערופען צום ספר דען מען האט געוויסט דאס ער האט געהאט אזוי פיהל מורא פארען רביין פון לובלין זכרונו לברכה דאס ווען מען זאל איהם געוועזען אויפרופען אדער ווען ער זאל געוועזען דאווינען פארען עמוד וואלט ער געוועזען אויסן געבליבען ח״ו. אין די גרעסטע געגנער זיינע זענען געוועזען דער ראפשיצער רבי און ר׳ שלמה ליב זאקילקאווער און ר׳ משה סטענזיצער זכרונם לברכה און ווי זיי האבען געזעהן אז זיי קענען שון גאר נישט מסר׳ן דעם יוד הקדוש האבען זיי זיך צינויף געזאמעלט עפיס אב צו קלערען איינע מסירה אויפען יוד הקדוש האבען זיי אב געקלערט אז די בעסטע עצה איז דאס זיי זאלען פועלען ביים רביין אז ער זאל מכבד זיין דעם יוד הקדוש ער זאל דאווינען שחרית פארען עמוד און מען זאל איהם געבען א עלי׳ דען זיי האבען געוויסט דאס ער קען נישט בשום אופן דאווינען און אויך זיינע חסידים וועלין איהם בשום אופן נישט לאזען דאווינען און דאן וועלין זיי שוין קענען גיט אהן מסר׳ן אויפן יוד הקדוש און זיי האבען טאקע געפועלט ביים רביין דאס ער האט מכבד געוועזען דעם יוד הקדוש מיט תפילת שחרית און א עלי׳, יעצט האבען זיי געווארפען גורל ווער עס זאל גיין דעם יוד הקדוש צו וויסען טוהן אז דער רבי איז איהם מכבד מיט שחרית איז דער גורל געפאלען אויף ר׳ משה סטענזיצער אז ער זאל דעם יוד הקדוש די שלעכטע בשורה זאגען איז ר׳ משה סטענזיצער געגאנגען און געזאגט דעם יוד הקדוש דאס דער רבי האט איהם געהייסען ער זאל זיך מכין זיין צו שחרית פארען עמוד און ווי דעם יוד הקדוש׳ם חסידים זענען געווארהר געווארען האבען זיי געהאט גרויס עגמ״נ ווייל זיי האבען זיך נישט געוויסט וואס פאר א עצה זיך צון געבען צו לאזען איהם גיין דאווינען האבען זיי מורא געהאט דאס ער זאל נישט אויס גיין פער דער מורא פון רבי׳ן און איהם נישט לאזען גיין האבען זיי מורא געהאט דער רבי זאל נישט מקפיד זיין:

האט דער רבי ר׳ ירחמיאל דעם יוד הקדוש זוהן געהייסען מאכען א מנין ביי זיי אין סטאנציע דער יוד הקדוש זאל דאווינען אין ער איז געגאנגען אין רבינ׳ס בית מדרש אריין ער זאל דאווינען פאר׳ן עמוד אויפן פאטער׳ס ארט. און אזוי ווי דער רבי איז אריין געקומען אין בית מדרש אריין איז תיכף דער רבי ר׳ ירחמיאל צו געגאנגען צום עמוד און ער האט אהנגעהויבען צו זאגען ברכות מיט אזוי א ברען האט דרויף דער הייליגער מאגעלניצער געזאגט מסתמא אז דער רבי ר׳ ירחמיאל האט געוואלט דאווינען אויפ׳ן פאטערס ארט מסתמא האט ער זיך צו געגרייט אז ער זאל דאווינען אזוי ווי דער פאטער. האט זיך דער רבי אומגעקוקט און געזאגט דאס איז א העזה. נאר פון דעסט וועגען האט דער רבי ר׳ ירחמיאל צו געקאנצעט דאס דאווינען און צום ליינען האבען שוין די חסידים דעם יוד הקדוש געלאזט גיין דען זיי האבען מורא געהאט פאר דעם רבינ׳ס הקפדה. און ווי זיי האבען איהם אויף גערופען האבען דעם יוד הקדוש׳ם געגנער געהייסען איהם אויף רופען מורה מורנו און אין לובלין איז געוועזען א מנהג אז מען האט קיינעם נישט אויף גערופען מורה מורנו נאהר דעם רבין און ווי דער רבי האט געהערט אז מען רופט איהם אויף מורה מורנו האט ער געמיינט דאס דער יוד הקדוש האט זיך געהייסען אזוי אויפרופען איז ער צו געגאנגען צום יוד הקדוש און האט איהם געטוהן א קוק אין פנים אריין און פון דאמאלסט אהן איז אויף געפלאקערט געווארען דאס גרויסע מחלוקת צווישען דעם רבין פון לובלין. און דעם יוד הקדוש׳ם חסידים און דער יוד הקדוש איז אהיים געפאהרען און איז שוין מעהר נישט געקומען קיין לובלין און דעם פערדען טאג חוה״מ סוכות איז ער נפטר געוואהרען זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן:

איינמאהל פרייטאג איז שוין געוועזען נאך צוועלף און דער הייליגער מאגעלניצער האט נאך נישט געהאט קיין פיש אויף שבת קודש איז אריין געקומען א דייטשעל און האט געברענגט א גרויסען פיש פון צוואנציג פונט און האט איהם אנידער געלייגט אויפן טיש פארען רבין זכרונו לברכה. דערווייל איז אריין געקומען ר׳ יוסף קאבלינצער און האט אויך געברענגט א פישעל פון צוויי פונט און האט עס א נידער געלייגט לעבען דעם גרויסען פיש. האט דער הייליגער מאגעלניצער זכרונו לברכה ארויף געלייגט זיינע הענד אויפין קליינעם פישעל און דער מיט זייער געפריידט אז די אלע וואס זענען דארט געוועזען זיבען זיך

זיך פערווינדערט דער נאך האט ער אליין אראב גענומען דעם גרויסען פיש פון דעם טיש און האט געזאגט פאר וואס האט די תורה געאסר׳ט א פיש וואס האט נישט קיין שופען און פליץ פעדערען איך זאג ווייל עס קען איהם נישט ברוהען אונטער די פליגעל א יודישען פיש דארף אבער יאָה ברוהען אונטער דיא פליגעל ווייל דעם יוד אליין דארף אויך ברוהען אונטער די פליגעל און האט אזוי אהן געקוקט דעם גרויסען פיש און האט געזאגט אבער די פושעי ישראל דיך ברוהט נישט אונטער די פליגעל און האט דעם פיש געגעבען א פאטש און האט געזאגט וואס האסטו נעכטען ביי נאכט געטהון אראב פושעי ישראל. און דאס דייטשעל איז אזוי געשטאנען און אלעס אויס געהערט האט זיך און איהם דערוועקט א הירהור תשובה און ער האט אהנגעהויבען שטארק צו וויינען און האט געבעטען דער רבי זאל איהם ארויס געבען א תשובה און ער וועט זי מקיים זיין אפילו מיט מסירת נפש האט איהם דער הייליגער מאגעלניצער ארויס געגעבען א תשובה און ער איז געווארען א אמתיר בעל תשובה פון דער מעשה זעהן מיר ווי אמת זענען די ווערטער פון אונזערע חכמים זכרונם לברכה אז איין מצוה שלעפט מיט נאך א מצוה און בזכות וואס ער האט גיברענגט א מתנה דעם רבין וואס איז גלייך אזוי ווי מקריב צו זיין ביכורים אזוי ווי די גמרא זאגט האט ער זוכה געוועזען תשובה צו טוהן און מתקן זיין וואס ער האט געזינדיגט זכותו יגן עלינו אמן:

דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה האט דערציילט איינמאהל איז דער יוד הקדוש געגאנגען מיט זיינע תלמידים און פעלד האבען זיי געטראפען א ערל האט געפיהרט א פיהר היי האט זיך די פיהר איבער געדרייט האט ער געשריגען צום יוד הקדוש און צו זיינע תלמידים זיי זאלען איהם צו העלפען אויף שטעלען דעם וואגען און אויף לייגען דאס היי זענען זיי צו געגאנגען אבער זיי האבען ניט געקאנט אויף הייבען דעם וואגען האט זיך דער ערל אויף זיי געבייזערט און האט געזאגט איהר קענט נאהר איהר ווילט נישט האט צו זיי דער יוד הקדוש געזאגט עטץ הערט וואס ער זאגט איהר קענט אויף הייבען די היי נאהר איהר ווילט נישט:

און אויך די זעלבע מעשה האט אמאהל געטראפען און ראדאשיץ איינמאהל איז דער ראדאשיצער רבי געגאנגען און מארק ארויין קויפען א פיהר האלץ האט דער ערל געוואלט פיער גילדען און דער רבי האט נישט מעהר געוואלט געבען ווי דריי און ווייל ער האט נישט געקענט

אדורך

אדורך קומען מיט דעם ערל איז ער אוועק געגאנגען האט איהם דער ערל נאך געשריגען אויף פוילישׁ פאפראפוטשע טא קאפיעטשע נאהר ווייל דער רבי האט דאך נישט פערשטאנען קיין פויליש האט ער גיפרעגט א יוד וואס ער איז אדורך געגאנגען וואס דער ערל שרייט אויף איהם ער האט דאך איהם גאהר נישט געטוהן האט איהם דער יוד געזאגט אז דער ערל זאגט אז ער זאל זיך פערבעסערען וועט ער קענען קויפען האט דער הייליגע ראדאשיצער געזאגט אזוי דער ערל איז שוין אויך א מבין. אויף מיר אז איך דארף מיך פערבעסערען איז ער תיכף אהיים געגאנגען און האט זיך אהנגעהויבען מתבודד צו זיין זכות זאל אונז ביי שטיין אמן:

די רייזע פון הייליגען מאגעלניצער רבי'ן פון לובלין זכרונו לברכה.

דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה האט דערציילט אז דאס ערשטע מאהל וואס ער איז געוועזען אין לובלין האט ער געהערט אז דער הייליגער רבי ר' יעקב יצחק פון פרשיסחא וואס מען האט איהם גערופען דער יוד איז געקומען קיין לובלין. אין ער באלד געגאנגען צו דער סטאנציע ווי דער יוד הקדוש איז געוועזען ער זאל איהם מקבל פנים זיין און ווי ער איז אריין געקומען האט דער יוד הקדוש געגעסען פריהשטיק עס איז געוועזען א גרויסער עולם ביים טיש. האט ער געהייסען דעם משמש ער זאל שטעלען וויין פאר זיינעט וועגען האט דער משמש געזאגט מאיר'ל שטעלט וויין האט דער יוד הקדוש געפרעגט וועלכער מאיר'ל האט דער משמש געזאגט מאיר'ל דעם קאזעניצער מגיד'ס איניקעל. האט ער מיר געגעבען שלום אין האט צו געשאקעלט מיט'ן קאפף אזוי ווי איינער זאגט פעטער מען קען אייך ער האט געוויסט אז איך שמעק איהם נאך די טריט איך האב ב"ה יאה געוויסט וואס פאר א פויגעל דאס איז:

פון דיזע מעשה קען מען זעהן ווי גרויס דער יוד הקדוש איז געוועזין אפילו נאך זיין פטירה.

דער רבי ר' יעקב יצחק פין בלענדוב האט דערציילט אז דער זאקילקאווער רבי זכרונו לברכה איז שטארק שלאף געוועזען האבען

האבען איהם די דאקטוירים געזאגט אז זיי האבען נישט קיין שום רפואה פאר זיינעט וועגען נאהר ער מיז זיך לאזען מאכען אפעראציע. און ווייל די אפעראציע איז געוועזען זייער געפעהרליך האבען זיי איהם געהייסען פאהרען קיין לעמבערג וואס דארט איז געוועזען גרויסע דאקטוירים ער זאל זיך דארט מאכען די אפעראציע. און ווי ער איז געקומען קיין לעמבעריג האט ער געהערט אז דארט וואהנט דעם יוד הקדוש'ס זוהן דער רבי ר' אשר און ווייל דער זאקילקאווער איז געוועזען פון יוד הקדוש'ס רודפים איז איהם איינגעפאלען ער זאל גיין איבער בעטען דעם רבי'ן ר' אשר פאר זיין פאטער און אז ער איז געקומען צום יוד הקדוש'ס זוהן דער רבי ר' אשר האט ער איהם גיענטפערט מיין כבוד קען איך מוחל זיין אבער מיין פאטער'ס כבוד קען איך נישט מוחל זיין. און אזוי ווי ער האט די ווערטער ארויס גירעדט פון זיין מויל איז מען ארייין געקומען צום רבי'ן מיט א געוואלד דאס זיינס א קינד איז שטארק אוועק געפאלען האט דער רבי ר' אשר אוועק געשיקט צוויא קוויטלעך צו זיינע צוויא רבי'ס איינס צו ר' אורי סטערליסקער זכרונו לברכה און דאס צווייטע קוויטעל צו ר' העשיל זידוטשעווער זכרונו לברכה און האט צו ביידע געשריבען דעם זעלבען נוסח עס איז צו מיר געקומען איינער פון מיינע טאטינס שונאים און וויל מיך איינשלונגען אומזוסט האבען זיי ביידע גיענטפערט א גלייכע תשובה אל תירא מפחד פתאום דאס מיינט מען די זאלסט נישט קיין מורא האבען פון קיין פלוצלונגען פחד האבען זיי ביידע געשריבען אויף דעם ארט פון דער וא"ו פון ווארט פתאום א יוד דאס איז די טייטש באראנעם כי אנכי אתך ווייל השי"ת איז מיט דיר איז דעם קינד תיכף בעסער געווארען און דעם זאקילקאווער רבי'ן האבען די דאקטוירים געהייסען שוין אהיים פאהרען ווייל ער איז זייער גיפעהרליך און עס וועט איהם נישט העלפען קיין אפעראציע און אזוי אגרויסען מאן פאסט נישט נפטר צו ווערען און א פרעמדע מדינה פון דער מעשה קענען מיר זעהן ווי געפעהרליך עס איז צו רעדען אויף א צדיק דאס חאטש דער זאקילקאווער איז דאך אויך געוועזען פון די גרויסע רבי'ס און מסתמא האט ער נישט חלילה געמיינט צו רעדען קיין לשון הרע אויפ'ן יוד הקדוש נאהר ער האט געהאט א כוונה און זיין רעדען אויפ'ן יוד הקדוש פון דעסטוועגען האט איהם געשאדט השי"ת זאל אונז אב היטען פון כל שלעכטס אמן:

דער הייליגער רבי ר׳ אלעזר קאָזעניצער זכרונו לברכה האָט דערציילט אז דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה פלעגט שטענדיג

צו קומען קיין קאָזעניץ אויף דער יאהרצייט פון זיין זיידען דער מגיד זכרונו לברכה. איינמאָהל ווען ער איז געוועזען אויף דער יאָהר צייט אין אהל האָט ער געזאָגט אז ער פיהלט היינט זייער א גוטען ריח האָבען די חסידים איהם געפרעגט וואָס פיהעלט איהר עפיס היינט מעהר ווי אלע מאָהל האָט דער מאגעלניצער זכרונו לברכה געענטפערט דאָס פאר יאָהרען ווען ער איז געקומען אויף דער יאָהרצייט איז דער מגיד זכרונו לברכה געוועזען און א זעלכע הויכע עולמות דאָס ער האָט גאָהר נישט געוויסט אז מיר זענען געקומען א הער אויף דער יאָהרצייט דעריבער האָב איך דאָס יאָהר געבעטען דאָס ער זאָל זיין און די עולמות נעהנטער צו אינז געלויבט השי״ת ראָס ער האָט מיין תפילה אָהנגענומען דעריבער האָב איך היינט מעהר געשפיערט א ריח טוב ווי אלע יאָהר. נאָך דער יאָהרצייט איז דער מאגעלניצער אהיים געפאָהרען און איז ל״ע באלד שטארק שלאף געוואָהרען האָט דער רבי תיכף געשיקט צוויי מענטשין זיי זאָלען דעם מגיד בעטען מחילה וואָס ער האָט איהם מטריח געוועזען. איז געפאָרען ר׳ יצחק קאזעניצער אין דער סאבינע רב ר׳ יעקב יצחק אין ווי זיי זענען צוריק געקומען קיין מאגעלניצא האָט זיי דער רבי געפרעגט וואָס זיי האָבען דאָרט געזאָגט אויפ׳ן אהל האָבען זיי געזאָגט אז זיי האָבען געבעטען מחילה פארען רבי׳ן. האָט זיי דער מאגעלניצער זכרונו לברכה געזאָגט עטך זענט שוטים וואָס איהר האָט איהם געזאָגט אז איהר בעט מחילה האָב איך דען פאר איהם מורא ער זאָל מיך ניט מעניש זיין ער איז דאָך מיין זיידע נאָהר איך האָב אייך גלאט געשיקט זאָגען אז איך פערענטפער מיך און ער איז באלד געהיילט געוואָרען און האָט זיך אויף געהויבען פון בעט געזונד. פון דער מעשה קענען מיר זעהן ווי גרויס דער כח פון צדיקים איז און ווי דער מענטש דארף זיך צו היטען ער זאָל חלילה נישט ברענגען אויף זיך זייער הקפדה און השי״ת זאָל אונז אבהיטען פון כל שלעכטץ אמן.

דער רבי ר׳ אלעזר קאָזעניצער זכרונו לברכה האָט דערציילט אז איינמאָהל איז ר׳ משה סטעניצער זכרונו לברכה געוועזען אין מאגעלניצע און ווי ער האָט אזוי געשמיסט מיט׳ן מאגעלניצער האָט דער מאגעלניצער געפרעגט ר׳ משה סטעניצער האָט איהר געקענט

דעם

דעם רבין פון לובלין זכרונו לברכה האט ר׳ משה סטעניצער געזאגט דאס ער האט איהם געקענט האט איהם דער מאגעלניצער געפרעגט מיט וואס האט איהר געקענט דעם רבין האט איהם ר׳ משה געענטפערט איך האב איהם געקענט פאר איין הייסען ליזענסקער חסיד האט איהם דער מאגעלניצער וויטער געפרעגט מיט וואס האט איהר איהם געקענט האט ר׳ משה געזאגט דאס אפילו דער רבי ר׳ מלך פון ליזענסק זאל געוועזען דעם רבין פון לובלין הייסען פאהרען צום רבין ר׳ ברוך קיין מעזיבעז וואלט ער איהם געוועזען געפאלגט האט דער מאגעלניצער געזאגט צו ר משה ניין ניין איהר האט דעם רבין נישט אהנגעהויבען צו קענען ער איז אזוי פיהל געוועזען ליזענסקער חסיד אז אפילו דער רבי ר׳ מלך זאל איהם געוועזען הייסען פאהרען צו משה רבינו וואלט ער אויך נישט געוועזען געפאלגט נאהר אדמיון איז דאס געוועזען צום יוד הקדוש דער יוד הקדוש איז געוועזען אויס געפיהלט און אימת רבו מעהר ווי דער רבי פון לובלין וויל דער רבי אליין האט געזאגט אז דאס יאהר וואס ער האט געפרובט פאהרען צום רבין ר׳ מלך איז איהם געוועזען בעטאמטער ווי דער נאך וויל ער האט דערנאך נישט געהאט די מדה פון אימת רבו דער יוד הקדוש איז געוועזען נישט הויך צו רעדען א חד בדרא איך בין געוועזען ביי דעם אלטען אין ראדאשיץ האב איך איהם דערציילט וואס אינז האבען בקבלה אז דארטען וועט זיין דער יוד הקדוש דער רעדעל פיהרער האט ער גיגעבען א דריי מיט דער נאז נאהר וואס פרעג איך נאך איהם אז איך זאג זאג איך. איך זאג שטענדיג א משל אויפין יוד הקדוש אז איינער גייט א גראבע קאפאטע און ער טיט זיך אויף א רגע אויס פערקוהלט ער זיך. אזוי אויך דער יוד הקדוש אזוי ווי ער האט אהנגעהויבען נתגלה צו ווערען און אז ר׳ משה סטעניצער איז ארויס געגאנגען פון מאגעלניצער האט דער מאגעלניצער געזאגט ער מיינט אז ווי באלד ער איז א אלטער חסיד און א יונגער רבי קען איך איהם נישט וואשען די יופיצע האט דרויף ר׳ אלעזר קאזעניצער אויס געפיהרט דער מאגעלניצער רבי האט זיך אבער גענומען דעם יוד הקדוש׳ם בלוט פון דאנען קען מען זיך ארויס לערנען א מוסר השכל אז ווי ווייט מען טאהר ניט טשעפין קיין צדיקים ביי זייער לעבין, און דער צו נאך זייער פטירה. מיר זאלען זוכה זיין צו זעהן זייער לעכטיגקייט אמן:

דא ווערד דערציילט ווי ווייט די תלמידים פון רבי'ן מלובלין זענען געוועזן דבוק און איהם:

דער רבי ר' מאיר'ל מאגעלניצער האט דער ציילט אז ר' אעזי"א מקאזיניץ האט דער ציילט פער זיין זיידענס וועגען ווען דער מגיד זכרונו לברכה איז א וועק געפאהרען פון דעם רבי'ן פון לובלין האט זיך איהם געדאכטען אז ער האט שוין חסידות אויף גאנצע צעהן יאהר אזוי פיהל מדות טובות האט ער גירעכענט אז ער האט אהן גענימען פון דעם רבי'ן מלובלין אבער אזוי ווי ער איז אהיים געקומען האט ער באלד פער שטאנען אז ער האט געהאט א גרויסין טעות און איז תיכף צוריק געפאהרען קיין לובלין;

אויך האט דער מאגעלייצער רבי זצ"ל דער ציילט איינמאהל און ר"ח אלול ווען ער איז גיוועזען און ביהמ"ד איז איהם פלוצלונג איינגעפאלען אז ער זאל פאהרען קיין לובלין ער האט ניט לאנג געקלערט און האט גענומען דעם טלית ותפילין און ער איז געגאנגען קיין לובלין האט איהם געזאגט דער לובלינער אז ער זאל אהיים פאהרען און אויף יוהכ"פ זאל ער קומען און איך האב ניט פערשטאנען וואס דער רבי מיינט און דער ווייל האב איך דערהערט אז דער יוד הקדוש איז געקומען קיין לובלין בין איך צו איהם געגאנגען נעמען שלום און אזוי ווי איך בין געקומען צום יוד הקדוש האט ער מיר געזאגט אז איך זאל אוועק גיין כדי די מוסרים זאלען איהם ניט מסריין פאר דעם רבי'ן מלובלין אז איך פיהר רעביסטווע איך בין צוריק געגאנגען אין ביהמ"ד פון רבי'ן און אזוי ווי איך בין צוריק געקומען האט מען מיר געזאגט אז דער רבי רופט מיך איך בין ארייין געגאנגען צום רבי'ן האט ער מיר געזאגט בזה"ל מאיר'ל די האסט ניט פערשטאנען וואס איך האב דיר געזאגט פאהר שוין א היים האט דער מאגעלניצער רבי געזאגט דער רבי פון לובלין האט געוויסט אז איך אנטגיי פאר דעם יוד הקדוש זכותם יגן עלינו אמן:

נאך האט דער מאגעלניצער דערציילט אז ער האט געהערט פון זיין זיידען פארוואס דער היילגער לובלינער האט נישט געוואלט אז דער יוד הקדוש זאל פיהרען רעביסטווע ביי זיין לעבען חאטש דער רבי פון לובלין אליין האט אויך געפיהרט רעביסטוואביים רבי'ן ר' אלימלך'ס לעבען. ווייל דער לובלינער האט געוויסט אז דער יוד הקדוש וועט נאך פיהרען

פיהרען א קליינע צייט האט ער געוואלט אז ער זאל הערשט אהן הייבען צו פיהרען שפעטער ער זאל לענגער לעבען זכותם יגן עלינו אמן:

א ווינדערליכע מעשה פון היילינען מאגעלניצער רבי'ן ר' חיים מאיר יחיאל זכרונו לברכה;

דער בעוואוסטער מאגעלניצער חסיד יוסף קאבעלינצער האט זיך פערשולדיגט ביי דעם פריץ פון דארף פונף הינדערט גולדען און דאמאלס איז דאס געוועזען א גרויסע סומע און ער האט נישט געהאט בשום אופן צו בעצאהלען. איז דער פריץ אויף איהם שטארק בייז געוואהרען און האט איהם געגעבען א טערמין דריי טאג און אויב במשך פון די דריי טעג אז ער וועט איהם נישט אריין ברענגען דאס גאנצע געלד וועט ער איהם איינזעצען און תפיסה און זיין ווייב און קינדער נעמען פער אייביגע קנעכט און זיין גאנץ פערמעגען צו נעמען וואהרען יעדען פריץ האט געהאט רעכט און זיין דארף צו טוהן מיט די איינוואהנער וואס ער האט געוואלט. זעלבסט פערשטענדליך דאס ר' יוסף קאבלינצער האט דערפון געהאט גרויס עגמת נפש איז ער געפאהרען צו זיין רבי'ן דעם מאגעלניצער לברכה און האט איהם דער צייהלט די גאנצע מעשה מיט דעם פריץ און האט שטארק געוויינט האט איהם דער הייליגער מאגעלניצער געפרעגט צו ער האט עפיס חשבונות מיטען פריץ האט ער געזאגט דאס ער ברענגט דעם פריץ אלעס וואס ער ברויכט פון שטאדט און דעם פריץ'ס בוכהאלטער גיט איהם יעדען מאהל קוויטאנציעס און ביז ער נעמט אב פאר די קוויטלעך און קאסטע האלט ער די קוויטלעך און ער האט יעצט עטליכע קוויטלעך וועלכעס ער האט פאר זיי נאך נישט בעקומען אויסגעצאהלט האט דער רבי געזאגט ער זאל זיי ברענגען צו איהם וועט ער איהם שוין א עצה געבען איז ר' יוסף אהיים געגאנגען און ער האט געברענגט אלע קוויטלעך וואס ער האט געהאט פון דעם פריץ און האט זיי געגעבען דעם רבי'ן און זיי האבען בסך הכל אהנגעטראפען פונפצוג גולדען האט דער רבי אין זיי אריין געקוקט און האט געזאגט צו ר' יוסף'ן פאהר אהיים און גיי אריין צום פריץ און מאך מיט איהם א ריכטיגען חשבון און איך זאג אז עס קומט דיר נאך א רעשט פון דעם פריץ באהר למעה"ש זאג איך דיר

אהן

טהן אַז וויפיהל עס וועט דיר אַ רעשט קומען נאָכין חשבון זאָלסטו נישט אַוועק געבן פון פריץ ביז ער וועט דיר געבען די רעשט. און חאָטש די קוויטלעך זענען געווען געשריבען אויף פויליש און ר׳ יוסף האָט געוויסט דאָס דער רבי פערשטייט נישט קיין פויליש האָט ער דאָך געהאַט בטחון און השי״ת אַז און זכות פון רבי׳ן וועט ער געהאָלפין ווערען פון זיין נויט און עס וועט זיין אַזוי ווי דער רבי האָט געזאָגט און ער איז אַהיים געפאָהרען אין איז אַריבער געגאַנגען צום פריץ מיט די קוויטלעך האָט זיך דער פריץ אויף איהם געבייזערט און האָט איהם געפרעגט נאָ די האָסט שוין געברענגט דאָס גאַנצע געלד האָט ר׳ יוסף געזאָגט צום פריץ יאָה איך האָב געברענגט דאָס גאַנצע געלד נאָהר איך האָב עטליכע קוויטלעך וואָס איך האָב געברענגט סחורה פאַרען פריץ און הויף אַריין בעט איך דעם פריץ ער זאָל הייסען איבער רעכענען די קוויטלעך און וויפיהל עס וועט צו קומען וועל איך תיכף צו צאָהלען האָט דער פריץ צו גערופען זיין בוכהאַלטער און האָט איהם געהייסען אָברעכינען מיט ר׳ יוסף׳ן וויפיהל איהם קימט פאר די קוויטלעך איז דער בוכהאַלטער צו געגאַנגען צו ר׳ יוסף׳ן און האָט ביי איהם גענומען די קוויטלעך און האָט איבער גערעכינט איז נאָך ר׳ יוסף׳ן אַרעשט געקומען וויל דער חוב איז נאָהר געווען פינף הונדערט גולדן און די קוויטלעך האָבען אָהנגעטראָפען פונפצעהן הונדערט און זעקס גילדען האָט דער בוכהאַלטער געזאָגט צום פריץ דאָס עס קומט נאָך דעם יוד אַרעשט טויזענד מיט זעקס גולדען. ווי דער פריץ האָט דאָס דערהערט איז ער שטאַרק בייז געוואָהרען אויפין בוכהאַלטער און האָט איהם געגעבען אַ פאַטש און חאָט צו גענומען ביי איהם די קוויטלעך. און ער האָט זיי אַליין איבער גערעכענט אָבער ווי פאר וואונדערט איז דער פריץ געבליבען ווען ער האָט אַליין איבער גערעכענט די קוויטלעך און זיי האָבען טאַקע אַזוי פיהל בעטראָפען וויפיהל דער בוכהאַלטער האָט גערעכענט און עס איז נאָך ר׳ יוסף׳ן אַ רעשט געקומען דען די זאַך איז אַזוי געוועזען דאס ר׳ יוסף האָט געברענגט פערשיעדענע סחורות פאַרען פריץ און הויף אַריין און ער האָט פאר יעדען מין סחורה גענומען אַ בעזונדער קוויטעל האט זיך דער שרייבער טועה געוועזען און האָט אויף יעדען קוויטעל אויף געשריבען די גאנצע סחורה ממילא וויפיהל קוויטלעך ער האט געהאט אזוי פיהל מאהל סחורה האט ער גענימען האט דער חוב פיהל אָהנגעטראָפען איז איהם נאָך אַ רעשט געבליבען האָט זיך דער פריץ דערויף זייער פערוואונדערט און האָט גענומען אַלע קוויטלעך און צוריסען

מיט

מיט גרוס כעס און האט געזאגט צו ר' יוסף'ן אנטלויף אהיים געשווינד ווען נישט וועל איך פון דיר מאכען א תל האט זיך ר' יוסף דערמאנט אהן דעם רבינ'ס אהנזאג דאס ער זאל פאדערען פון פריץ וויפיהל עס וועט איהם ארעשט קומען האט ער געזאגט דעם פריץ דאס ער זאל איהם געבען די רעשט וויפיהל איהם קומט צו. נאהר שטארק שטעלען מיטן פריץ האט ער נישט געקענט ווייל ער האט געוויסט אז באמת קומט איהם נישט ארעשט און אויך האט ער מורא געהאט פאר דעם פריץ איז ער אוועק געגאנגען אהיים און האט נישט צו גענומען קיין רעשט. און ער איז תיכף אריבער געפארען צום רבי'ן און האט איהם דערציילט די גאנצע מעשה פון דעם פריץ האט איהם דער רבי געפרעגט צו ער האט גענומען ביים פריץ די רעשט וואס איהם קימט האט ער גיענטפערט אז נישט האט איהם דער רבי געזאגט וואס קען איך דיר העלפען איך וויל דיר געבען און די ווילסט נישט נעמען ווייל ווען די זאלסט געוועזען נעמען ביים פריץ די רעשט וואס דיר איז געקומען וואלסטו געוועזען געקעגט פאר דעם געלד אב קויפען ביים פריץ דאס גאנצע דארף און עס וואלט געוועזען געבליבען דיין און דיינע קינדער'ס אויף אייביג.

נאך א מעשה וואס האט געטראפען בייא דעם הייליגען מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה;

איינמאהל האט ר' יוסף געמאכט א קאנטראקט ביים פריץ ער זאל צו נעמען די גאנצע מילך פון אלע קוה אויף זיבען בראשען א טאפף דערווייל איז מילך געפאלען און עס איז נישט ווערט געוועזען קיין העלפט געלד אז עס איז אויס געקומען דאס ער זאל אהן ווערען זיין גאנץ פערמעגען און ער האט אויך מורא געהאט פאר דעם פריץ דער פריץ זאל איהם דערנאך נישט איינזעצען אין אויס פיהרען דעם קאנטראקט האט ער בשום אופן נישט געקענט ווייל זיין גאנץ פער מעגען האט נישט אהנגעטראפען קיין העלפט פין דעם וואס איהם איז געשטאנען אהנציווערען האט ער דער פון געהאט גרויס עגמת נפש אין ער איז געפאהרען קיין מאגעלניצער צום רבי'ן אין האט דעם רבי'ן דערציילט די גאנצע מעשה אין דאס אומגליק וואס איהם שטייט חלילה פאהר האט דער רבי געזאגט אז ער זאל פערבלייבען ביי איהם איבערשבת וועט ער איהם עפיס א עצה געבען

שבת

שבת צונאכטס האט דער רבי איהם געגרוסען יוסילי גיי פארדרייכער מיר די לולקע ציבוך האט ר׳ יוסף גענומען אשטרוי און האט אהנגעצונדען ביייא א לעכט און צו געברענגט דעם רבי׳ן צו פארדרייכערן די לולקע ציבוך וויא די שטרוי האט זיך אויס געברענט האט דער רבי געזאגט יוסיל איך האב נאך נישט פארדרייכערט האט ער ווידער גענומען אשטרוי און אהנגצונדען און געברענגט דעם רבי׳ן צו פארדרייכען די לולקע האט דער רבי אויף איהם געגעבען אגעשריי שייגעץ פערוואס פארדרייכערס׳ט די מיר נישט די לילקע האט ר׳ יוסיל גענומען א גאנצע האנד שטרויא און אהנגעצונדען און אריין געלייגט און דער לילקע איז געוואהרען דערפון א גרויסער פלאם און דער רבי האט זיך פערדרייכערט די לילקע און האט געזאגט צו ר׳ יוסף׳ן יעצט יוסיל קענסט די שוין א היים פאהרען און האט איהם אב געזעגענט און ר׳ יוסף איז זיך א היים געפאהרען פיהל מיט האפענונג דאס השי״ת וועט איהם פער געוויסט העלפין זא ווי דער רבי האט איהם צו געזאגט און ווי ער איז געקומען אין א דארף לעבען זיין דארף האט ער געטראפען גיין א גוי האט ער איהם געפרעגט פון וואנען ער גייט האט ער איהם געזאגט פון דעם דארף האט ער איהם געפרעגט צו עס איז עפיס פאהר געקומען נייעס אין דעם דארף דען פון די מעשיות וואס ער האט געזעהן אין מאגעלניצע ביים רבי׳ן האט ער פערשטאנען אז עס האט געדארפט פאהר קומען עפיס נייעס האט איהם דער גוי געזאגט די ווייסט נישט אז נעכטען ביי נאכט האט אויסגעבראכען אשרעקליכע שריפה אין פריצ׳ס שטאלען און זיי זענען אלע פערברענט געוואהרען מיט די קוה צו זאמען האט ער דערפין שטארק עגמת נפש געהאט ווייל ער האט אויך געהאט שטיין און פריצ׳ס שטאלען זיינע צעהן קוה נאהר אז ער איז אהיים געקומען האט איהם דאס ווייב דערציילט דאס זייערע בהמות לעבען ווייל אזויא וויא דיא שטאלען האבען אהנגעהויבען צו ברענען איז געקומען א גוי און האט אהנגעקלאפט ביי איהר טיהר און האט זי ארויס גערופען און האט איהר איבער געגעבען אלע איהרע בהמות און זי האט איהם געוואלט געבען פאר זיין טרחה א טרינק בראנפען האט ער נישט געוואלט און ער איז פון איהר תיכף נעלם געוואהרען אין אז ר׳ יוסף איז נאך א מאהל געוועזען ביים רבי׳ן אין מאגעלניצע האט איהם דער רבי געזאגט דאס דער גוי איז געוועזען אליהו הנביא וואס ער האט זיך אזוי פערשטעלט מען זאל איהם נישט דערקענען פון דער מעשה זעהן מיר דעם גרויסען כח פון די צדיקים אז זיי זענען גוזר איז הקב״ה מקיים

אין

אין דעם וואס זיי זענען מעניש פוילט גאהר נישט קיין שום רפואה
דערצו אזוי וויא אונזערע הייליגע חכמים האבען געזאגט חויא דרבנן לית
ליי' אסוותא דאס איז טייטש אז איינער האט זיך פערזינדיגט מיט דעם
וואס ער האט נישט געפאלגט די רבנן אין זיי האבען איהם מעניש געוועזען
אז א שלאנג זאל איהם בייסען קען איהם קיין שום רפואה נישט העלפען
אין דער וואס איז זיך מתחבר צו זיי ווערט ער אין זייער זכות ניצול
פון אללעס שלעכטס השי"ת זאל אונז העלפען מיר זאלען האבען אמונת צדיקים
אין זייער זכות זאל אונז ביי שטיין מיר זאלען געהאלפען ווערען מיט
אלעם גוטען אמן.

דֶער הֵיילִיגֶער מַאגֶעלְנִיצֶער רֶבִּי זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט דֶערְצֵיילְט זַיין מְחוּתָּן דֶעם רוּזִינֶער זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה אַז עֶר קֶען דֶעם רֶבִּי'ן ר' בֶּער זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה:

דֶער הֵיילִיגֶער מאגעלניצער זכרונו לברכה האט זיך משדך געוועזען
מיטין רוזינער זכרונו לברכה דאס דער מאגעלניצער'ס
זוהן האט געשמצן דעם רוזינער'ס א טאכטער פאר דער חופה האט דער
רוזינער זכרונו לברכה געזאגט צו זיין מחותן דער מאגעלניצער איך וועל
אייך אויס רעכענען מיין יחוס ווייל אזוי האב איך א מנהג דאס פאר דער
חופה רעכען איך אויס אונזער יחוס האט ער אנגעהויבען אויס צו
רעכענען זיין יחוס ביז דער הייליגען רבי ר' בער זכרונו לברכה דער
מגיד פון מעזריטש האט דער מאגעלניצער צו איהם געזאגט איך קען
אייער זיידען דעם רבי ר' בער איך האב איהם אליין געזעהן האט זיך
דער רוזינער שטארק פערווינדערט אין האט איהם געפרעגט ווי אזוי איז
דאס מעגליך לויט אייערע יאהרען איז דאך שוין דער רבי ר' בער געהאט
נסתלק געווארען איידער איהר זענט געבאהרען געווארען האט איהם
דער מאגעלניצער גיענטפערט איך וועל אייך דער ציילען ווי אזוי איך
האב געזעהן אייער זיידען דעם הייליגען רבי ר' בער אייגמאהל בין איך
געזעסען ביים זיידען דעם הייליגען קאזעניצער מגיד זכרונו לברכה פסח ביי
נאכט ביים סדר אין מיטען סדר האב איך געזעהן איין גרוסען מענטש אריין קימען
אין שטיב אריין אין זיין געשטאלט איז געוועזען ווי אמאליג זייער פארכטיג אין
ער

ער האט געשמועסט מיט דעם מגיד זכרונו לברכה א צייט נאהר וויל ער איז געוועזען זייער פארכטיג אהנציקיקען האב איך מורא געהאט צו פרעגען דעם זיידען ווער ער איז און אז ער איז אוועק געגאנגען האב איך געפרעגט דעם זיידען זיידעשי צו איז דאס דער מענטש געוועזען אליהו הנביא זכור לטוב האט ער מיר גיענטפערט אז דאס איז נישט אליהו הנביא נאהר דער הייליגער רבי ר׳ בער דער מגיד פון מעזריטש זכרונו לברכה און דאס איז א גרעסערע מדרגה אז צדיקים בעווייזען זיך ווי אליהו הנביא אזוי האב איך געזעהן אייער זיידען דעם הייליגען רבי ר׳ בער זכרונו לברכה דער זכות פון אלע צדיקים זאל אינז ביי שטיין מיר זאלען געהאלפען ווערען מיט בני חיי ומזוני און זוכה זיין צו דער גאולה שלימה צו זעהן אלע צדיקים ווען זיי וועלען צוריק אויפשטיין תחית המתים און אליהו הנביא מיט משיח בן דוד במהרה בימינו אמן:

און דיזע מעשה ווערד דערציילט וויא דער רוזינער רבי האט א מאהל געזאגט צום מאגעלניצער רבי׳ן אז דאס גאנצע געלד פון דער וועלט איז זיין:

דער הייליגער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה ווען ער פלעגט פאהרען צו זיין מחותן דער ריזינער פלעגט ער ציגוף נעמען קוויטלעך מיט פדיונות פון א סאך חסידים און זיי צו ברענגען קיין ריזין. איינמאהל האט ער ציגוף גענימען דרייא הונדערט רובעל וואס דערמאלסט האט דאס געהייסען א גרויסע סומע געלד און ווי ער איז געקומען קיין ריזין און האט עס א נידער געלייגט פארען הייליגען ריזינער אויפ׳ן טיש האט דער ריזינער זכרונו לברכה געזאגט אזוי ווייניג געלד האט איהר איהר מיר געברענגט די גאנצע וועלט געלד איז דאך מיין. איך וועל אייך דערציילען א משל וואס איהר פארשטיין אז איך בין גערעכט עס איז א מאהל געוועזען א בעטלער א גרויסער מוצלח דען אזוי ווי עס איז דא מענטשען וואס זיי האבען הצלחה אין מסחר אדער אין מלאכה אזוי איז פאר האנען א זעלכע בעטלער וואס זיי האבען גרויס הצלחה און ענין בעטלעריי מען ווי אנדערע בעטלערס און ער האט אהנגעזאמעלט א סך געלד און ער האט אהנגעזאגט דער הייוין דאס ווען זי וועט אבנעמען א קינד ביי זיין ווייב

ווייב זאל זי יעדען קינד מאכען א פעלער כדי עס זאל זיין פער זיכערט מיט דער גליקליכער פרנסה פלעגט די היוון אזוי צו טוהן נאהר דאס לעצטע קינד זיינס איז געוועזען זייער שיין האט די היוון אויף דעם קינד רחמנות געהאט און האט דאס נישט געמאכט קיין פעלער אין דאס קינד איז אויף געוואקסען אהן א שום פעלער און אויך זייער שיין אין געראטען ווי דער בעטלער איז געקומען אויף דער עלטער און ער איז קראנק געוואהרען דאס ער האט גערעכנט אז ער האלט ביי שטארבען האט ער צונויף גערופען אלע זיינע קינדער און האט זיי געזאגט יעדען איינעם איך האב אייך פערזארגט מיט אגוטע פרנסה וואהרען איהר האט גרויסע פעהלערס וועט איהר האבען פרנסה בריוות פון בעטלעריי אין איך ווייך נאהר אויף אייער יונגסטער ברודער וואס ער האט נעביך נישט קיין שום פעהלער פון וואס וועט ער נעביך האבען פרנסה דעריבער מיז איך איהם איבער לאזען מיין גאנץ פערמעגען אין דאס איז בעוואסט אז עס איז נישט דא אין דער גאנצער וועלט קיין איין מענטש ער זאל קיין שום פעהלער נישט האבען נאהר איך בין דער איינציגער מענטש אויף דער וועלט וואס איך האב קיין שום פעהלער נישט קימט דאך מיר דאס גאנצע געלט פון דער וועלט פאר וואס האט איהר מיר געברענגט אזוי ווייניג געלד . אין אז דער הייליגער מאגעלניצער זכרונו לברכה איז אהיים געקומען אין ער האט דערציילט די מעשה האט ער געזאגט אמת איך האב נישט געזעהן אין איהם קיין שום פעהלער אין יודישקייט .

א ווינדערליכע מעשה וואס דער הייליגער רבי ר׳ יחיאל חיים מאיר פון מאגעלניצער זצ״ל האט דערציילט ;

איינמאהל איז איינער געקומען צום הייליגען מאגעלניצער זכרונו לברכה א מענטש און האט איהם אב געגעבען א קוויטעל און וועלכען ער האט זיך מתנצל געוועזען אז עס האלט זיך ביי איהם נישט קיין קינדער ר״ל האט זיך דער הייליגער מאגעלניצער זכרונו לברכה אביסעל פערטראכט דערנאך האט ער זיך אהנגערופען צו דעם מענטש איך וועל דיר דערציילען מיין קינד א ווינדערליכע מעשה אין דער צייט פון הייליגער ר״י זכרונו לברכה איז געוועזען א גרויסע גביר וואס ער האט

האט זיך נישט יודיש געפיהרט און ער האט געהאט א איין איינציגע טאכטער זעהר א שיינע און א געלערענטע און ווען זי איז אונטער געוואקסען דאס ער האט שוין מיט איהר געדארפען א שידוך טוהן האט ער געזוכט א חתן פאר זיין טאכטער ער זאל זיין א פריידענקער גלייך מיט איהם און מסתמא האט ער געפינען א דייטשעל א בוכהאלטער וואס ער האט זיך אויסגעוויזען נאך מיט א פראצענט פרייער פון איהם אבער און אמת ארויין האט ער געהאט א ביטערען טעות ווייל זיין איידעם דאס דייטשעל איז געוועזען א גרויסער צדיק א בעהאלטענער. נאך דער חתונה האט דער יונגער מאן דאס דייטשעל געבעטען ביי זיין שווער דעם גביר ער זאל איהם קויפען א פערד און א הינד און אביקס ער זאל קענען גיין אלע טאג אויף פאליעוואנע זעלבסט פערשטענדליך האט דער גביר איהם נישט געזאלעוועט אזעלכע פער געניגען און דער גביר האט געהאט צוויי וועלדער און אין יעדען וואלד האט ער געהאט א יודישען אויפזעהער איינמאהל איז דער אויפזעהער געקומען און וואלד אריין און ער האט דער זעהן דעם גביר'ס איידים'ס פערד איז אהנגעבינדען ביי אבוים טיעף און וואלד האט ער זיך שטארק פערוואונדערט האט ער זיך געלאזט גיין און טיעפען וואלט אריין זעהן ווי דעם גביר'ס איידעם איז און וואס ער טוהט אבער ווי פערוואונדערט איז ער געווארען אז ער האט דערזעהן ווי דער יונגער מאן דעם גביר'ס איידעם זיצט אין א יעזיערע וואס דארט איז פיהל מיט פיאווקעס אין אנדערע ווערים האט ער פערשטאנען אז דאס איז עפיס נישט קיין פראסטע זאך האט ער זיך בעהאלטען אינטער אגראבען בוים עס זאל איהם קיינער נישט זעהן האט ער געזעהן ווי דאס דייטשעל דעם גביר'ס איידעם איז ארויס געגאנגען פון וואסער צוא ביסען פון די א פערשידענע בעשעפעניש׳ן וואס זענען געוועזען אין דער יעזיערע און זיין גאנצער קערפער איז געוועזען בעדעקט מיט בלוט האט ער צו גערופען דעם הונט אין דער הונט האט איהם אב געלעקט דאס בלוט האט דער אויפזעהער שוין פערשטאנען דאס דער יונגער מאן איז פון די בעהאלטענע צדיקים און ווייל ער האט נישט געהאט קיין קינדער ר"ל האט ער ביי זיך געטראכט יעצט איז די צייט דאס איך זאל ביי איהם פועל'ין אז השי"ת זאל מיר העלפען מיט גוטע קינדער איז ער צוגעגאנגען צו דעם יונגען מאן און געזאגט איך זעה דאך אז איהר זענט א גרויסער צדיק נאהר איהרווילט אייך אויס בעהאלטען פאר מענטשען זיי זאלען פון אייך נישט וויסען אלזא בעט איך אייך אז איהר זאלט מתפלל זיין צו השי"ת ער זאל מיר געבען קינדער אוז אויב איהר וועט נישט אויס זאגען

פאר

פאַר די וועלט אַז איהר וועט מיר צו זאָגען אַז איך וועל געהאָלפען ווערען
מיט אַ בן זכר און דאָס דייטשיל האָט איהם צו געזאָגט אַז ער וועט
גיהאָלפען ווערען מיט אַ בן זכר און אַזוי איז געוועזען. און אַצייט אַרום
האָט איהם בעטראָפען דער אַנדערער קאַסירער און האָט איהם מקנא גיוועזען
און האָט צו איהם געזאָגט ווי השי״ת האָט דיר געהאָלפען און האָט דיר
גיגעבען קינדער ע״כ גיב מיר אויך אַ עצה אַז איך זאָל געהאָלפען ווערען
מיט קינדער צום לעבען ווייל אַזוי ווי עס ווערט מיר גיבאָהרען אַ קינד
און אַיידער עס ווערט אַלט אַכט טאָג שטאַרבט עס ר״ל. האָט דער
ערשטער קאַסירער איהם גיענטפערט איך האָב אַ עצה פאַר דיינט וועגען
און מיט השי״ת הילף וועסטו דיא געהאָלפען ווערען מיט קינדער צום לעבען
נאָהר אויף דעם תנאי אַז די זאָלסט מיך גאָר ניט איבער פרעגען נאָהר
זאָלסט טוהן וואָס איך וועל דיך הייסען דהיינו מען זאל זיך איבער בייטען
אינזערי ערטער די זאָלסט גיין אין מין וואַלד אַריין אויף מיין שטעלע אין
איך וועל גיין אין דיין וואַלד אַריין אויף דיין שטעללע אין אַזוי איז גיוועזין
און זיי האָבען זיך גיטוישט מיט די ערטער דער ערשטער קאַסירער איז
גיגאַנגין אין דעם צווייטין וואַלד אַ ריין אין דער צווייטער אין דעם ערשטין
וואַלד אַריין אין איינינגע טעג האָט דער קאַסירער בעמערקט דאָס פירעכץ
פון דעם דייטשיל אין זיינע מעשים האָט ער פאַר שטאַנין די כוונה פון
זיין גיטען פריינד וואָס ער האָט אַ עצה גיגעבין אַז ער זאָל דינען אין דעם
וואַלד איז ער צו גיגאַנגין צום דייטשיל אין ער האָט איהם גיבעטין אַז ער זאָל
מתפלל זיין פאַר זיינט וועגין אַז ער זאָל גיהאָלפין ווערין מיט קינדער
צום לעבין האָט דאָס דייטשיל צו איהם געזאָגט די האָסט שווער גיפרעגט
האָט דער קאַסירער צו איהם געזאָגט ווי באַלד אַז די ווייסט נישט בעטין
פאַר מיינינט וועגין אַז איך זאָל האָבין קינדער צום לעבין דאַמאָלס וועל איך
דער ציילען דייני מעשים פאַר דער גאַנצער וועלט. איז דאָס דייטשיל פאַר
ווינדערט גיוואָהרען אויף אַ צייט און האָט צו איהם געזאָגט גידענק נאָהר
און די צייט ווען ביזט געוועזען יונג און די ביסט געגאַנגין מיט יונגלעך
זאָ ווי די זיך באָדין איך וואַסער אַריין און לעבען טייך איז גישטאַנען איין
בוים און אויף דעם בוים איז געוועזען איין גישטאַלט פון איין האַנד האָט
און דיר אָהן גענימען איין חשק צו שפּעטין און צו מאַכען גילעכטערין און
האָסט גענימען איין פינגעריל און האָסט עס אָהן געטוהן אויף דעם גישטאַלט
פון די האַנד פון בוים און די האָסט געזאָגט צו איהם די זאָלסט זיין מקודש
צו מיר און די האַנד פון בוים איז צו דיר מקודש געוואָרין און דאָרט איז

געזעסען איין שלעכטער רוח און דער רוח ר״ל הרג׳ת דייני אללע קינדער האט דער קאסירער איהם גיענטפערט איך גידענק די זאך האט דאס דייטשיל גיזאגט צו איהם איך וועל דיר געבין איין גט פטורין פון מיין נאמען און די וועסט דארט אהין גיין צום בוים אויף דעם ארט אין די וועסט דארט אנידער לייגין דעם גט אין די זאלסט זאגען פאר מיינית ווענען מיט דיזען לשון אז דער ווינדערליכער שמעון האט גיזאגט אז די זאלסט צו נעמין ביי מיר דעם גט . איז דער קאסירער אהין גענאנגען אין ער האט אזוי געטוהן אין ער האט גיהאט א גאנצי ישועה . אין דער מאגעלניצער האט געזאגט צו דעם מענש וואס האט איהם גיגעבין דאס קוויטיל גידענק אז די האסט אויף אזוי געטוהן ווען די ביסט אלט גיוועזין דרייצעהן יאהר האסט די בענומען געלד אין האסט מקדש גיוועזין א בתולה וואס די האסט זי נישט גיקאנט אין דאס איז אויך גיוועזין איין רוח רעה ר״ל ע״כ זאלסטו גיין מיט די קמיע אויף דעם ארט אין די זאלסט זי דארט אנידער לייגין וועסט די האבין איין ישועה אין דער מענש האט אזוי געטוהן אין איז גיהאלפין גיווארין מיט א ישועה אין האט גיהאט קינדער צום לעבין . השי״ת זאל אינז געבין בני חיי ומזוני מיט אללעס גוטץ אמן:

איינמאהל איז געקומען איינער פון די גרויסע מפורסמים צום הייליגען רביין פון לובלין זכרונו לברכה אין האט זיך פאר איהם מתנצל געוועזען אז אלע סיגופ און אב היטעכצען וואס ער מאכט זיך העלפען איהם גאר נישט און עס איז נישטא איין טאג ער זאל נישט עובר זיין כמה וכמה עבירות ר״ל האט דער הייליגער רבי פון לובלין זכרונו לברכה געזאגט איך זעה פון דיין התנצלות דאס די האסט גאך נישט אהנגעהויבען דינען השי״ת אפילו אביסעל דען איך האב בקבלה דאס דער וואס שפירט נישט קיין פיער הינדערט חטאים פון ווען ער הייבט זיך אויף ביז ער גייט דאווינען שחרית איז א סימן אז ער דינט נישט השי״ת בקדושה וטהרה און דריבער זענען זיינע אויגען פערשטעלט אז ער בעמערקט נישט אליין די עבירות וואס ער טוהט פון דער מעשה קענען מיר פשוט פערשטיין די כוונה פון הייליגען ר׳ בנימין וואס די גמרא ברענגט אין ברכות דאס ער האט זיך מצער געוועזען דאס זיין דאווינען זאל זיין פער זיין בעט דאס הייסט אז אזוי ווי ער הייבט זיך אויף זאל ער נישט האבען קיין שום אנדערע געשעפטען און מניעות נאהר ער זאל זיך קענען גלייך שטעלען דאווינען וויל ער וועט מיט דעם מרויח זיין דאס ער וועט דאווינען

איידער

איידער ער רעכט זיך איין אין דעם בארג עבירות. השי״ת זאל אינץ העלפען מיר זאלען איהם זוכה זיין צו דינען בלבב שלם און מיר זאלען געהאלפען ווערען מיט אלעם גוטען אמן ·

דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה האט דערציילט איך בין איינמאהל געוועזען א עזות פנים און האב געפרעגט דעם יוד הקדוש פער וואס ער וויל דווקא פיהרען רעביסטווע ביי דעם רבינ׳ס לעבען האט ער מיר גיענטווערט אז ער זעהט דאס ער וועט מעהר נישט לעבען נאהר אכט אין פערציג יאהר און אין דער צייט דארף ער פיהרען זיין רעביסטווע האט ער מורא געהאט דאס דער רבי זיינער וועט מיזען א וועק געהן פון דער וועלט איבער איהם. איבער דעם האט ער שטאריק געוואלט אז ער זאל ווערין רבי ביי זיין רבי׳ס לעבין כדי עס זאל זיין רבי׳ן חלילה ניט שאדין טוהן · פון דאנין קען מען זעהן ווי וויים די רדיפות זענין געוועזין אומזיסט אויף דעם יוד הקדוש ·

איינמאהל פרייטאג פארנאכט איז ר׳ דוד׳ל לעליבער זכרונו לברכה געקומען צום יוד הקדוש און האט געטראפען דאס דער יוד הקדוש האט זיך געהאט צו גילעהנט אביסעל נאכ׳ן עסען און ר׳ דוד׳ל לעליבער האט געוויסט אז דער יוד הקדוש האט זיך פיפצעהן וואכען שוין ניט אוס געטוהן די זאקען וויל ער האט אוף זיך געהאט גענימען אזוי א סיגוף איז געגאנגען ר׳ דוד׳ל און האט איהם אויס געטהון די זאקען וויל ער האט איהם געוואלט אהנטוהן א נחת רוח · האט דער יוד הקדוש באלד מרגיש געוועזען און האט זיך אויף געחאפט און האט שטארק דער פין הנאה געהאט ער גיפרעגט ר׳ דוד׳לן הייליגער ר׳ דוד׳ל וואסווילט איהר דער פאר האט ער איהם גיענטפערט איידער דוד וועט זיך מיישב זיין וואס צו וועלען וויל איך גלייכער זיין מיט אייך און גן עדן· זייער זכות זאל אינז ביי שטיין אמן

א וואונדערליכע מעשה פון דעם הייליגען צדיק ר׳ ישראל מריזין:

איינמאהל און ר״ח איז דער הייליגער מאגעלניצער גיזעסין אין גיגעסין סעודת ר״ח איז ארייין געקומען איין מענש וואס האט גיהייסין

גיהייסין ר׳ ברוך ער איז גיוועזען איין אייניקעל הר׳ מרדכי מקרעמעניץ און ער האָט נישט גיהאַט קיין קינדער ווייל ער איז גיוועזין איין עקר ר״ל און האָט אָב גיגעבין איין קוויטיל דעם ריזינער זצ״ל מיט איין בקשה אַז השי״ת זאָל איהם העלפין אַז ער זאָל האָבין קינדער · האָט דער ריזינער זצ״ל צו גענומען דאָס קוויטיל פין דעם ר׳ ברוך און האָט דערינען אַריין געקוקט אַ צייט. און האָט צו איהם געזאָגט הער מיין קינד איך וועל דיר דערציילין אַוואונדערליכע מעשה נאָהר אויף דעם תנאי אַז די וועסט זי דערציילין איין אַנדערין מענש זאָלסט די ניט משנה זיין קיין האָר ווי איך דערצייל דיר ווייל די מעשה איז ע״פ סוד און ווער עס פעפעלט איין וואָרט פון דיזע מעשה איז גלייך ווי ער וואָלט פערפעלט אַ וואָרט פון די ספר תורה · עס איז אמאָהל געקומען איינער צום ריזינער זצ״ל מיט אַ בקשה אַז דער רבי זאָל בעטין אַז ער זאָל האָבין קינדער צום לעבין ווייל ער איז גיוועזען איין עקר ר״ל האָט איהם דער ריזינער גיגעבין אַ בריף און האָט איהם געזאָגט אַז ער זאָל נעמין דעם בריף און זאָל פאָהרען מיט איהם קיין פעטערבורג און דאָרט זאָל ער גיין מיט דעם בריף צום סטאַרשע קוונעץ ר״ל דער ראש פון די קאָוואַליס און זאָל איהם אָב געבען דעם בריף און דאַמאָלס וועט ער גיהאָלפין ווערין מיט השי״ת הילף נאָהר אויף דעם תנאי גיב איך דיר מיט דעם בריף אַז ביז מען וועט דיך ניט פרעגען וואָס די פערלאַנגסט זאָלסטו דעם בריף ניט אָפּ געבען, דער ר׳ ברוך האָט אַזוי געטוהן ער איז געפאָהרען קיין פעטערסבורג און ער האָט זיך נאָך גיפרעגט ווי דער שר קוונעץ וואָהנט און ער איז דאָרט געוועזען דריי גאַנצע טעג און מען האָט איהם ניט גיפרעגט וואָס ער פערלאַנגט. דער ר׳ ברוך האָט ניט געוויסט וואָס צו טוהן בעווייל דער רבי האָט איהם אָהן געזאָגט אַז כל זמן מען וועט איהם ניט פרעגען וואָס ער פערלאַנגט זאָל ער דעם בריף ניט אָב געבען. האָט ער זיך מיישב געוועזען אַז ער זאָל טוהן איין שאָדען וועט מען אויף איהם בייז ווערען דאַמאָלס וועט מען שוין איהם מוזען פרעגען וואָס ער פערלאַנגט דער ר׳ ברוך האָט אַזוי געטוהן. ער האָט גענומען אַ כלי וואָס עס איז דאָרט געשטאַנען און ער האָט זי צו בראָכין איז דער שר קאָנעץ זייער בייז געוואָהרין און האָט איהם געפרעגט אויף רוסיש „זשיד טשטאָ דיעלאַל אי טשטא חאטשעשי״ דעמאָלסט האָט איהם ר׳ ברוך אָפּ גיגעבין דעם בריף פון ריזינער. דער שר קוונעץ האָט צו גענימען דעם בריף און האָט איהם איבער געלייענט און האָט געזאָגט צו דעם ר׳ ברוך בזה הלשון די ביסט געהאָלפען געוואָהרען

באהר

נאהר זאג פון מיינעט וועגען ישראל'יקען אז ער זאל מיר מעהר אזעלכע בריוולעך ניט שיקען. אויך וועל איך דיר דערציילען נאך א מעשה אויף דעם תנאי זאלסט זי ניט פער געסען. עס איז אמאהל געוועזען א קייזער וואס ער איז געוועזען זייער שטאריק און מיט גרויס רייכטום. דער קייזער האט געהאט זעהר א שיינעם גארטין אין אזוי ווי דער קייזער האט געמאכט דעם גארטין און ער האט געלאזט דעם גארטין אפען פריי אז עס מעג יעדער אריין אין גארטין זיך אביסיל אפ רוהען אין דער גארטין איז געוועזין פיהל מיט פרישע ליפט איבער דעם איז יעדער מענטש געגאנגען אין גארטען איז דער גארטין קאליע געווארען איבער דעם גרויסען נאראד וואס איז שטענדיג געוועזין אין גארטין. ווי דער קייזער האט דאס געזעהן האט ער ארום געצוימט דעם גארטין מיט א שטארקין פלאט ארום און ארום, און אויך ביי די טיהר פון גארטין האט ער אנידער געשטעלט שומרים זיי זאלען קיינעם ניט אריין לאזין:

אײנמאהל ווען דער קייזער איז אריין געגאנגין אין דעם גארטין האט ער דארט געטראפין איין יהודי אין גארטין חאטש דער קייזר האט פערשטאנין אז דער יוד וויל איהם חלילה ניט שלעכטס טוהן, נאר פין דעסטוועגין בעוויל עס איז ניט געוועזין ערלויבט קיין שום מענטש ער זאל אריין גיין אין גארטין נאר דעם קייזער איבער דעם האט דער קייזער געפרעגט דעם יוד ווער האט דאס דיר ערלויבט אריין צו גיין אין גארטין און ווי אזוי ביסטו אריין נעקומין אין גארטין בעוויל דער גאנצע גארטין איז דאך ארום געצאנגילט מיט א הויכין פלאט. האט דער יוד געענטפערט איך בין זייער א גרויסער מיינסטער, איך קען אויף שטעלין זייער קינצליכע פאלאצין האט מיך זייער שטאריק פערגליסט דיר אויף צו שטעלין א שיינים פאלאץ און איך האב געהערט אז אין דיזען גארטין איז פערהאנדין זייער גוט האלץ איבער דעם בין איך געקומען אין דיזען גארטין צו זעהן וועלכעס האלץ עס וועט גוט זיין צו דעם פאלאץ וואס איך וויל דיר אויף שטעלין, און וואס די פרעגסט מיך ווי אזוי איך בין אריין געקומען אין דעם גארטין גלייב מיר אדוני המלך אז איך זעלבסט וויים אויך ניט. נאהר דער רעיון וואס איך וויל דיר אויף שטעלין דעם פאליץ דער רעיון האט מיך אריין געבערענגט אין דיזען גארטין. כדי איך זאל מאכען א נחת רוח דעם קייזער. און ווען דער קייזער האט דערהערט דיזע רייד פון דעם יוד איז איהם זייער געפעלען און האט געהייסען אלע זיינע בעאמטע אז זיי זאלען איהם מיט העלפען יעדער און זיין פאך. און עס איז אויף געשטעלט געווארען זייער איין שיינעם פאלאץ אזוי ווי עס פאסט

פאר

פאר אזא גרויסער קייזער. און דער יוד האט געענדיגט דאס בנין איז ער געגאנגען צום קייזער און ער איז איהם אנידער געפאלען צו די פיס און האט געזאגט אדוני המלך פיהל האב איך געארבייט ביז איך האב געענדיגט דעם פאליץ פער דיינעט וועגען יעצט בעט איך דיך אז די זאלסט דיך מטריח זיין און אהן קוקען וואס האב געמאכט פער דיינערט וועגען. דער קייזער האט געזעהן ווי דער יוד האט אזוי פיהל געארבייט נאר אלץ פער זיינעט וועגען כדי ער זאל האבען דערפון א נחת רוח האט זיך געלאזט איבער ריידען און ער איז געגאנגען אהן קיקען דעם פאלאץ. און ווי דער קייזער האט דער זעהן דאס שיינקייט פון דעם בנין, איז ער נבהל ונשתומם געווארען פון דעם פאלאץ וואס קיין שום מלוכה האט ניט געהאט קיין זא בנין. ווי דער יוד האט איהם געמאכט האט דער קייזער איהם זייער שיין געדאנקט פער זיין ארבייט. און ער איז געווארען ביי דעם קייזער זייער א גרויסער חשוב און אין דעם פאלאץ איז נאך ניט געוועזען שויבין בעוויל די פענצטער פון דעם פאלאץ זענען געוועזען זייער גרויס און דאמאלס איז נאך ניט געוועזען זא גרויסע טובלען גלאהז מען זאל קענען מאכען אזעלכע גרויסע שויבען.

איינמאהל ווען דער קייזער איז ארויין געגאנגען און זיין גאהטען האט ער דאדט געטראפען איין טערק זיך ארום דרייען אין גארטען. פרעגט איהם דער קייזער ווער האט דיר געגעבען א ערלויבעניש ארויין צו קומען אין גארטען און אויך ווי אזוי ביסטו דא ארויין געקומען עס איז דאך ארום געצוימט מיט איין גרויסען צוים האט דער טערק גיענטפערט אז אזוי ווי איך בין א גרויסע מייגסטער פון גלאהז און איך האב גיהערט אז דער קייזער ברוכט צו האבען שויבען צו די פענצטער פון זיין פאלאץ איבער דעם בין איך געקומען אייך צו וויסען צו געבען אז איך קען מיך אינטער נעמין צו מאכען שויבין צום פאלאץ און וואס דער קייזער פרעגט מיך ווי אזוי אוך בין ארייין געקומען און דעם גאהרטען דאס זאל דער קייזער קיין וואונדער זיין אויף אזוי א חכם ווי איך בין. דעם קייזער איז עס זייער געפעלין און האט איהם געהייסען מאכין די שויבין:

און דער קייזער האט זיי גוט בעצאהלט. דעם יוד האט דער מלך געמאכט פער א גובערנאטער און דעם טערק פער א נאטשאלניק בעוויל דער עיקר איז דאך געוועזען דער יוד:

אין

און אַזוי ווי עס בעקאנט אַז ווי עס איז דאָ אַ גוי מיט אַ יוד איז זיך אַלץ מתקנא דער גוי און דעם יוד אַזוי אויך דאָה האָט אלץ געטראַכט דער טערק ווי אַזוי ער זאָל זיך נוקם זיין און דעם יוד און האָט אַלץ געטראָכט ווי אַזוי ער זאָל קענען אַ מסירה קריגען אויף דעם יוד צום דעם קייזער עס איז אָבער אַלעס געוועזען אומזונסט:

איינמאָהל איז דעם טערק איינגעפאַלין א געדאנק און האָט גיגעבין פיהל געלד דעם שר המשקים פון דעם קייזער אז ווען דער יוד וועט זיין ביי דעם קייזער זאָל דער שר המשקים אַ ריין לייגין סם אין דעם ווייַן וואָס מען וועט געבין דער קייזער און עס איז בעשטעלט געוואָהרין אַז אַזוי ווי דער שר המשקים וועט דער לאַנגין דעם ווייַן אויף דעם טיש זאָל דער שר המשקים זאָגין אַז ער שפיערט אַזוי ווי סם אין דעם ווייַן מען האָט צוריק אַראָפ גענומין דעם ווייַן פון דעם טיש און מען געפרובט צו געבין אַ הינד צו טרינקען איז ער באַלד אַנידער געפאַלין טוידט. מען האָט אָהן געהויבען חוקר ודורש צו זיין ווער עס האָט דאס געטוהן זענין באַלד געקומין עדות און האָבין געזאָגט אַז זיי האָבין גיזעהן דעם יוד לעבין ווייַן און האָט עפיס אריין געלייגט און דער שר המשקים האָט אזוי געטוהן. נאָר השי״ת וואָס ער דער בארימט זיך שטענדיג אויף דעם אומשילדיגען מענטש. און האָט געשיקט די רפואה פאר די מכה. און דער זעלבע צייט האָט דאמאָלס געשיקט דער זעלבע קייזער זיין פעלד מאַרשאל אויף א מלחמה פון זיין פייַנד. און דער פעלד מארשאל איז איבער געקויפט געוואָהרען פון פייַנד פער פיהל געלד. און דער פעלד מאַרשאל האָט פערשפיעלט די מלחמה. און דער קייזער איז דער פון געוואָהר געוואָרען און דער פעלד מאַרשאל איז גיוואָהרען זייער טרויריג ער האָט געוויסט אַז מען וועט איהם פסק׳נען טוידט שטראָף פאר דעם וואָס ער האָט גענימען שוחד. האָט ער זיך מיישב גיוועזען אַז ער וועט שיקען נאָך דעם יוד ער האָט גיקענט דעם יוד פער אַ גרויסען חכם ער זאָל איהם געבען א עצה. דער פעלד מארשאל האָט אזוי געטוהן ער האָט געשיקט נאָך דעם יוד און האָט איהם אללעס דערציילט. וואָס עס וואַרט אויף איהם און האָט איהם גיבעטען אַז ער זאָל איהם געבין א עצה האָט איהם דער יוד גיענטפערט אז ער זאָל זאָגען אז ער האט דאס געלד במכוון גענומען כדי דער שונא זאָל מיינען אַז ער וועט שוין ניט פיהרען קיין מלחמה וועט ער קענען ביי דעם שונא געוואָהר ווערען אַלע סודות און ער וועט דער וויל זיך אומקוקען ווי פיהל כח דער שונא האָט און

דענסמאָהל

דענסמאָהל וועט ער קענען די מלחמה איין נעמין אָבער דאָס האט איהם ניט געהאָלפען און וואָס האָט ער דענסמאָהל געקאָנט טוהן אָבער קיין שילד האָט ער ניט. און דעם פעלד מאַרשאַל איז זייער גיפעלין די עצה פון דעם יוד און דער פעלד מארשאל איז פריי געוואָהרען. און דעם פעלד מארשאל האָט זייער געדאַנקט דעם יוד פאר זיין עצה און האָט איהם צו געזאָגט אַז ער וועט אָהן איהם געדענקען ער זאָל איהם אָפ דינען.

יעצט וועלען מיר צוריק גיין צום טערק ער האָט אָהן געטראָגען איין פלאָטקי צום קייזער און האָט דערויף גישטעלט צוויי עדות אז דער יוד האָט געוואָלט היִרגני׳ען דעם קייזער אָבער דער קייזער האָט געוויסט אַז ער איז ריין און ער האָט אויף זיך קיין שום זינד און ער האָט איהם ניט געוואָלט הרגינען נאָהר ער האָט אָבער געמוזט נאָך גיין דורך דעם געזעץ אז צוויי עדות זאָגען עדות אויף איהם מוז עס אזוי בלייבען און עס איז ארויס געגאנגען איין פסק אז ער זאָל געהרגי׳ט ווערען אָבער דער קייזער האָט אָבער ניִשט געוואָלט אז דער יוד זאָל גיהרגי׳ט ווערען דורך זיי האנד האָט ער איהם געשיקט און איין שטאָדט אריין אויף דעם אָרט וויא דער שר איז גיוועזען וואָס דער יוד האָט איהם מציל געוועזען און דער קייזער האָט איהם געגעבען איין בריף וואָס ער איז גיוועזען פאַר חתמיט אין האָט איהם אָהן געזאָגט אז תיכף ווי ער וועט קומען אין דער שטאָדט אריין זאָל ער איבער געבין דעם בריף דעם שר הצבאָ און עס איז גיוועזין אין דעם בריף געשריבען „זאָ ווי דער יוד וועט צו דיר קומען זאָלסטו זעהן וואָס די האָסט מיט איהם צו טוהן” ווייל דער קייזער האָט געוויסט אז דער יוד וועט ניצל ווערין ווייל א יוד ווערט ניט פערלורין נאָהר לאָז ער אדורך גיין א נסיון איז דער יוד געגאנגין אין דער שטאדט אריין ווי דער קייזער האָט איהם געשיקט און ווי ער איז געקומען צום שר און האָט איהם איבער גיגעבין דעם בריף פון מלך אין ווי דער שר האָט איבער גיליינט דעם בריף האָט ער זיך זייער דערבארימט אויף דעם יוד פון איהם צו טוהן ח״ו שלעכטס. און ער האָט געזאָגט צום יוד איך וויים אַז די בייסט אגרויסער חכם און די ביסט גאָר נישט שילדיג און דעם פערברעך און די זאָלסט וויסען אז און דעם בריף שטייט אז איך איך זאָל זעהן צו נעמען אַ נקמה פון דיר און איך מוז דאָס טוהן ע״כ גיב מיר אַ עצה וואָס איך זאָל טוהן האָט איהם דער יוד גיענפערט איך האָב פאַר דיר אַ עצה אַז די זאָלסט ארויס נעמען פון קעלער איין מענש וואָס איהם קומט טויט שטראף

שטראף און זאלסט איהם הרגינען אויף מיין ארט און עס וועט ארויס גיין א שם אויף דער שטאדט אז די האסט מיך גיהרגיט און מיך זאלסטו איין שליסען אין דיין קעלער אויף מיין נאנץ לעבין און דארט וועל איך דינען דעם קייזער, האט דער שר צי גיהערט צו דער עצה פון יוד און ער האט גע'הרגי'ט דעם מענש וואס עס איז איהם געקומען מיתה אוף דעם ארט פון יוד און דעם יוד האט ער איין געשלאסין אין זיין קעלער און דער יוד האט געדינט צו השי"ת און קעלער אויף:

און א צייט ארום האט דער מלך בעפוילען דעם פעלד מארשאל אז ער זאל צו זאמען נעמען דאס גאנצע מיליטער און צו גיין אויף א מלחמה און זייער א וייט לאנד. און ווי דער שר האט דאס דערהערט איז ער געגאנגען צו דעם יוד און קעלער אריין און צו איהם געזאגט יעצט גיב מיר א עצה וואס איך זאל טוהן מיט דיר איך האב א פריקאז פון דעם מלך אז איך זאל אוועק גיין אויף איין מלחמה אויף זייער א וייט לאנד וואס דאס ברוכט צו גערוירין עטליכע יאהר און ווער וועט אויף דיר אכטונג געבען דיזע צייט און ווער וועט דיר געבען צו עסען. און אויב איך וועל דיך איבער געבען א צווייטען האב איך מורא אז טאמער וועט דער מלך דער פון געוואהר ווערען ועלען מיר ביידע פערלוירען ווערען פון דער וועלט האט דער יוד איהם גיענטפערט איך האב א עצה צו דעם. די זאלסט קויפען פיהל פיש אין פלייש און זאלסט מירי געבין וועל איך דאס איין זאלצין עס זאל קענין שטיין א לענגערי צייט ביז די וועסט צוריק קומין פין דער מלחמה אויף האב איך א עצה אז די מלחמה וועט ניט ברויכין צו געדאהרין ניט מיין ווי צוויי וואכין. און מיין עצה איז אז אין די גאנצי צייט פון דער מלהמה זאלסט די ניט אב לאזין די גידאנקין פון מלך און דאס וועט העלפין אז די מלחמה זאל ניט ברויכין לאנג צו געדאהרין. דער שר האט איהם צו גיהערט ער האט געקויפט פיהל פלייש און פיש און האט עס איבער גיגעבין דעם יוד און איז אוועקגעגאנגין אויף דער מלחמה און אזוי ווי דער יוד האט גענימין א פיש איהם צו רעכט מאכין האט ער געפינין און דעם פיש איין פינגעריל מיט ברילאנטין. און האט זיך דערמאנט אז אמאהל איז געפאהרין דער קייזער מיט דער קייזערין אויף דעם ים האבין זיי פערלוירין א פינגעריל אין דער קייזער איז זייער א שאהד גיוועזין דאס פינגעריל אין דער קייזער האט דער פון געהאט גרויס צער און האט געלאזט רופען אז ווער עס וועט איהם צוריק ברענגען דאס פינגעריל וועט ער איהם געבען א גרויסע מתנה. דער יוד האט זיך שטארק געפרייד מיט דיזע מציאה און האט ביי זיך

זיך בעשלאָסען צו ווארטען אויף דעם שר און דער ווייל איז דער שר צוריק געקומען פון דער מלחמה מיט פיהל נצחון. האָט זיך דעם יוד געחלומ'ט אז ער האָט גיזעהן דעם קייזער. און פון דאמאָלס אָהן האָט זיך דעם יוד זייער פערגליסט אַז ער זאָל זעהן דעם קייזער. נאָהר ער האָט ניט געוויסט ווי אַזוי זיך אַ עצה צו געבען ער זאל קענען זעהן דעם מלך. האָט ער זיך מיישב גיווען און האָט געזאָגט צו דעם פעלד מאַרשאַל אַז עס איז איהם זייער פערמיסט צו זיצען און דעם קעלער ע"כ וויל איך אַנטלויפען און אַ צווייטע מדינה דער שר איז אויף דעם בעשטאַנען בעווייל ער האָט גידענקט וואָס דער יוד האָט איהם גערעטעוועט פון טוידט און דער יוד איז אַ וועק געפאָהרין. און דער יוד איז געפאָהרין און די שטאָדט ווי דער מלך וואָהנט. אין די קייזערליכע שטאָדט איז גיוועזין ביי אַ פאָרט פון ים. דער יוד האָט זיך געקויפט אַ שיף און אַזעלכע מלבושים וואָס מענטשין גייען ניט. איין היטעל וואָס אויף דעם היטעל איז גיוועזין רערליך מיט לעכט. אין מיט די זאַכין איז ער געפאָהרין צום קייזער. דער קייזער האָט געהאַט אין דעם פאַליץ איין גאניק א הויכין אין דער קייזער איז יעדען טאָג ארויף געגאנגין אויף דעם גאַניק שפאַצירען אין דער יוד האָט געוויסט די צייט וואָס דער קייזער איז דאָ אויף דעם גאַניק איז ער אין די זעלבע צייט געפאָהרין אַ קעגין קעגיג אויף דעם ים אין די לעכט אויף דעם היטעל האָבין זייער גיברענט. און ווי דער קייזער האָט דער זעהן די לעכט אויף דעם ים האָט ער געשיקט זיינע מענטשין זיי זאָלין זעהן וואָס דאָס ליכטיגייט איז און זיי זאָלען ברענגען די שיף מיט אַלעס וואָס איז דאָה אויף דער שיף פאר דעם קייזער מען האָט גיברענגט דעם יוד פאר דער קייזער. דער קייזער האָט איהם גיפרעגט ווער ביסטו דאָס האָט דער יוד גיענטפערט איך האָב אַ בריף צום קייזער און פון דעם בריף וועט דער קייזער זעהן ווער איך בין און האָט געגעבען דעם בריף דעם קייזער. און דאָס איז געוועזען דער איינהאַלט פון דעם בריף. „פון מיר קייזער לויתן אַזוי ווי איך האָב אַ מנהג אויף צו עסען יעדען טאָג אַ פיש און מען האָט מיר איינמאָהל גיברענגט אַ פיש וואָס איך האָב איהם געברויכט היינט אויף עסען האָט צו מיר געזאגט דער פיש אויב די וועסט מיר צו שוועהרען אַז זאָלסט מיך ניט אויף עסען וועל איך דיר געבען אַ שיינע מתנה איך האָב איהם צו געשוואָהרען האָט ער מיר אויס געשפיגען פון זיך דיזען יוד און דער האָט מיר דער ציילט ווי ער האָט פער דיינעט וועגען געמאַכט אַ שיינים פאַלאַץ און איך האָב איהם געבעטען אַז

ער

ער זאל מיר אויך מאכען אזא פלאץ און ער האט מיר געמאכט א שיינים פלאץ נאהר קיין בעל מלאכה צו די פענצטער האב איך ניט ע״כ בעט איך דיך אז די זאלסט מיר שיקען דעם זעלבען טערק וואס האט ביי דיר געמאכט די שויבין אז ער זאל מיר אויך די זעלבע שויבין מאכין. און פאר א סימן שיק איך דיר דאס פינגעריל. האט דאך דער טערק געהאט א מפלה און דער יוד די ישועה האט דער מאגעלניצער רבי זכרונו לברכה געזאגט צו דעם ר׳ ברוך אזוי אויך די וועסט געהאלפען ווערען און עס איז אזוי געוועזען זיין זכות זאל אינץ ביי שטיין:

און דיזע מעשה ווערד ערציילט דאס לעצטע מאהל וואס דער יוד הקדוש איז געוועזין אין לובלין.

דער מאגעלניצער רבי האט דערציילט איינמאהל בין איך געוועזען און לובלין ביי א סעודת ראש חודש און איך בין געשטאנען ביי דעם טיש לעבען דעם רביין מלובלין און ביי דעם טיש איז דאמאלסט געזעסין דרייסיג רבנים וגאונים און דער יוד הקדוש איז אויך געוועזען ביי דעם טיש אין און די גאנצע צייט וואס איך בין געשטאנען ביי דעם טיש האב איך גאהר ניט געגעסען נאר איך האב אלץ געקוקט אויף דעם יוד הקדוש און דער רבי מלובלין האט דאס דערשפיערט און האט געזאגט מאיר׳ל פאר וואס עסט די גאהר נישט און איך האב איהם געענטפערט אז עס הינגערט מיך נישט און איך האב איהם חלילה ניט געזאגט קיין ליגענט וועיל איך בין ניט געוועזען הינגעריג איך בין געוועזין זייער זאט פון אהן צו קיקען דעם יוד הקדוש האט מיך נאך אמאהל גיפרעגט דער רבי מלובלין פאר וואס איך וויל ניט עסין האב איך איהם גאר ניט גיענטפערט בעוויל איך האב מורא געהאט צו זאגין דעם אמת האט דער רבי מלובלין צו מיר גיזאגט מאריי׳ל ווען די וואלסט גיקאנט עסין וויסטו וואס מען מיינט עסין. עסין פאר השי״ת וועגין וואלט דיר אזעלכי זאכין ניט מבטל גיוועזין דיך פון עסין איך וואלט גיפרעגט דעם יוד נאהר ער האט איבער גיהאקט זיינע רייד אין האט גישמייכילט מיט די לעפצען:

אין נאָך דער סעודה האָט דער רבי מליבלין מיך גערופען צו זיך אין האָט מיר געזאָגט מיט דעם לשון זאָג מיר נאָך וואָס קימסט די צו מיר גלאַט צו פאַרברענגין די צייט ווען די זאָלסט ניט זיין דעם מגיד'ם אַ איינ'קיל אין ווען איך זאָל דיך ניט ליעב האָבין וואָלט איך דיך נישט געהייסען קומען צו מיר. אין טוה מיר צו ליעב איך וויל אַז מיינע שיינע יודען זאָלען דיך אויך ליעב האָבין אין אויב די וועסט קומען צו מיר וועלען זיי אויף דיר מסר'ן. אָבער איך ווייס אַז דער רבי אַלליין האָט אויך ליעב דעם יוד הקדוש זאָ ווי איך אַליין און דעם טעם פאַר וואָס דער רבי האָט צו גענומען רכילות אויף דעם יוד הקדוש האָב איך שוין געזאָגט אַסאַך מאָהל דעריבער בין איך באַלד געגאַנגען אויף דער אכסניה צו דעם יוד הקדוש האָט דער יוד הקדוש צו מיר געזאָגט מאיר לעב אַ גוטען פריקאַז האָט דיר דער רבי געזאָגט זאָג מיר וואָס און איך האָב איהם ניט גיוואָלט זאָגין וויל מען מיז בלייבין אַ ערליכער מאַן. דאַמאָלס האָט דער יוד הקדוש מיר געזאָגט די אַלע רייד וואָס דער רבי האָט מיר געזאָגט מלה במלה און האָט צו מיר געזאָגט מאיר'ל איך זאָג דיר אַז עססען וועסט די נאָך צייט האָבין דיך אויס צו לערנין דאָס וועסטו נישט פאַרשפּעטיגען בּיאָהר דערוויל לטובת הר' יוסעלי יאָגט מען מיך אָבער יוסעלי'ן וועט דאָס נישט העלפין. אין דאָס איז גיוועזין דער לעצטער ר"ח וואָס דער יוד הקדוש איז גיוועזען אין לובלין און איך בין באַלד דערגאַנגען וואָס דער יוד הקדוש האָט גימיינט נאָהר נישט וואָס מען ווייסט זאָגט מען איהר פאַרשטייט נישט וואָס איך זאָג נאָהר מיין וויל איך ניט זאָגין אַז איהר זאָלט פאַרשטיין דער זעליחאָווער רב ר' אשר האָט געהאַט דאַמאָלס ניסים ער ווייסט אפילו נישט וויל דער יוד הקדוש האָט איהם נישט גיקאָנט זאַגין. אין דער מאָגעלניצער האָט דעם עולם געהייסען אַרויס גיין אין האָט זיי געזאָגט אַ גיטען טאָג נאָהר דעם רב ר' אלעזר מקאָזיניץ האָט ער גיהייסען בלייבין ביי זיך אין האָט איהם געזאָגט דיר וועל איך אַללעס דערציילין. אין די מעשה קאָן מען זעהן ווי גרויס די נבואה איז גיוועזין ביי דעם יוד הקדוש אַז ער האָט געוויסט וואָס דער רבי מלובלין האָט גירעדט מיט דעם מאָגעלניצער זיין זכות זאָל אינז ביי שטיין אין מיר זאָלין גיהאָלפין ווערין מיט כל טוב אמן

און דיזע מעשה ווערד ערציילט פאר וואס דער רבי מלובלין האט אזוי פיהל גערודיפט דעם יוד הקדוש:

איינמאהל האט דער הייליגער מאגעלניצער געזאגט איך וועל אייך דערציילען פאר וואס מען האט אזוי פיעל געיאגט דעם יוד הקדוש וויל די תלמידים פון רביין מלובלין האבען געזעהן אז דער גאנצער עולם מלובלין ווערט צו געצויגען צום יוד הקדוש און זיי האבען געזעהן אז עס וועט ניט אויס האלטען דאס רבי׳סטווי מלובלין קעגען דעם יוד הקדוש דעריבער האבען זיי געיאגט דעם יוד הקדוש און זיי האבען געוואלט מבטל זיין דעם יוד הקדוש אז ער זאל ניט פיהרען קיין רבנות און דאמאלס וועלען זיי האבען א האפינונג אז דער עולם וועט בלייבען ביי דעם רביין מלובלין. און אויך מיין זיידע דער הייליגער מגיד האט אמאהל געהאט געזאגט צום רביין מלובלין מיט דעם לשון מיין מאיר׳לס הארץ זאגט נביאות און זיי האבען גיזעהן אז מיין הארץ ציהט צום יוד הקדוש איז זיי דאס ניט געפאלען און זייערע אויגען.

איינמאהל אין דעם טאג פאר ערב תשעה באב האט דער הייליגער מאגעלניצער געהייסען אהן גרייטען גרויסע פיש אין ער האט געזאגט אז מיין זיידע מקאזעניץ זצ״ל האט די גאנצע ניין טעג האט ער גיגעסין קאשע מיט מילך אין יעדען ערב תשעה באב איז גיוועזין זיין שטייגער שטענדיג צו יאגין נישט וויל מען טאהר ניט עסין קיין פלייש דעריבער עסט ער קאשע מיט מילך נאהר וויל עס איז א גיט מאכל וויל זיין כוונה איז גיוועזין אז ער זאל ניט ווייזין אין דעם טאג קיין אבילות אין דעריבער וויל איך אז מען זאל מיר ברענגין פיש אויף דעם טאג כדי איך זאל ווייזין אז מיר האבין איין האפונונג. זיין זכות זאל אינץ בייא שטיין אמן:

א וואונדערליכע דערציילונג וואס די תלמידים פון רבי׳ן מלובלין וואס זיי זענין זיך נוהג אום שמיני עצרת ניט צו עסין אין סוכה און צו וויסען די תלמידים פון יוד הקדוש.

איינמאהל אום שמיני עצרת האט דער מאגעלניצער רבי געזאגט. דעם

חילוק וואָס עס איז צווישען די תלמידים פון רבי'ן מלובלין וואָס זיי עסין ניט אום שמיני עצרת אין סוכה און צווישין די תלמידים פון יוד הקדוש וואָס זיי עסין אום שמיני עצרת אין סוכה. דער אונטערשייד איז צווישין זיי. דער יוד הקדוש האָט זיך נוהג געוועזען אַז ער האָט זיך געמאַכט די סוכה און די שטיב וואָס ער האָט געגעסין אַ גאַנץ יאָהר. און ער האָט זיך געפיהרט אַזוי ווי מען האָט אויף געעפינט די פליגלין פון די סוכה ערב סוכות זענען זיי געשטאַנין אויף געעפינט ביז נאָך שמיני עצרת. און דער רבי מלובלין האָט זיך געמאַכט פאַר זיך אַ בעזינדערע סוכה און ווען עס איז געקומען שמיני עצרת האָט ער געגעסין אין שטיב דאָס הייסט חוץ לסוכה. אין דאָס איז געוועזען דאָס מחלוקת צווישען די חסידים טייל האָבען געזאָגט אַז ווען דער יוד הקדוש זאָל האָבען אַ סוכה ניט אויף דעם אָרט וואָס ער עסט אַ גאַנץ יאָהר וואָלט ער אויך געגעסען חוץ לסוכה. אין טייל האָבען געזאָגט ווען דער יוד הקדוש זאָל ניט וועלען עסין אין סוכה וואָלט ער געהייסען פערמאַכען די פליגלען פון דער סוכה פאַר שמיני עצרת. האָט דער מאַגעלניצער געזאָגט איך ווייס דעם טעם נאָר פון דעסט וועגען הייס איך ניט עסען אום שמיני עצרת אין סוכה נאָר קידוש מאַכען. אין דעם טעם וועל איך אייבער געבען ר' אלעזר מקאָזניץ ער זאָל די חסידים אויס גלייכען בעוויל ער האָט אַ גוטען קאָפף. פון דאַנען קען מען זעהן ווי ווייט זיי האָבען מקפיד געוועזען אויף אַ מנהג זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן:

דא ווערד דער צֵיילט ווי דאָס ווייב פון דעם רבי'ן מלובלין האָט צו געהאַלטין מסרי'ן אויף דעם יוד הקדוש.

עס איז בעוויסט אַז דאָס דריטע ווייב פון הרבי מלובלין האָט ניט זוכה געוועזען צו האָבין קינדער פון רבי'ן מלובלין און פיהל מאָהל האָט זי גיבעטין דעם רבי'ן אַז ער זאָל אויף איהר מתפלל זיין אז זי זאָל האָבין קינדער פון איהם. און ווי זי האָט גיזעהן אַז דאָס העלפט איהר ניט האָט זי זיך מיישב געוועזין אַז זי וועט אַ ריין געהן צום רבי'ן אין זי וועט איהם ניט אָפּ טרעטין ביז ער וועט איהר צו זאָגין:

איינמאָהל

אײנמאהל האט זי געזאָגט צום רבי'ן פון לובלין איך זעה אז עס קומט צו דיר פיהל מענטשין פון דער גאנצער וועלט און זיי ווערין געהאָלפין אין פין מיינוט ווענין ווילסטו ניט מתפלל זיין איך זאָל האָבין קינדער צום לעבין. און איך וועל פון דאנקין ניט ארויס גיין ביז די ווערסט מיר צו זאָגין אז איך זאָל האָבין קינדער און זי האָט זייער ביטער געוויינט. האָט איהר דער רבי געענטפערט וואָס זאָל איך טוהן וואָס נאָר מיגלעך עס איז געווענין צו טוהן האָב איך געטוהן און איך קען דיר גאָר ניט העלפין. איבער דעם איז מיין עצה אז די זאָלסט גיין צום יוד הקדוש און איהם בעטין אז ער זאָל אויף דיר מתפלל זיין און ער וועט דיר קענין העלפין. די רעביצין האָט אזוי געטוהן און זי האָט זייער געוויינט פער דעם יוד הקדוש אז ער זאָל אויף איהר מתפלל זיין אז זי זאָל האָבען קינדער צום לעבען. און אויך האָט זי געזאָגט אז דער רבי האָט זי אזוי געהייסען. דער יוד הקדוש האָט אויף איהר זייער רחמנות געקריגען און האָט איהר צו געזאָגט אז זי וועט געהאָלפען ווערען מיט א בן זכר. נאָר אויף דעם תנאי אז די רעביצין זאָל אויף זיך נעמען אז זי זאָל ניט לאָזען ריידין קיין שלעכטס אויף דעם יוד הקדוש פאר דעם רבי'ן מלובלין און אויך זי זאָל ניט ריידען קיין שלעכץ אויף איהם. די רעבצין האָט אויף זיך מקבל געווענין אז ניט זי און אויך קיין צווייטין זאָל זי ניט לאָזין ריידין קיין שלעכטס אויף דעם יוד הקדוש. און אזוי איז געווענען די רעביצין איז געהאָלפען געוואָהרען מיט א בן זכר. און אזוי ווי עס איז א מאָהל געקומען וועלכער חסיד צו ריידען שלעכטס אויף דעם יוד הקדוש האָט שטענדיג די רעביצין ניט געלאָזט ריידין. דאָס קינד איז שוין אלט געווענען דריי יאָהר דאָס קינד האָט זיך געוויזען אז עס וועט זיין א מאָהל א גדול הדור. און אין די רעביצין האָט שוין געהאט פערגעסין וואָס פאר א טובה דער יוד הקדוש האָט איהר געטוהן:

אײנמאהל איז געקומען צו רבי'ן מלובלין פון די גרויסע חסידים און זענין ארײן געגאנגען צום רבי'ן מיט א מסירה אויף דעם יוד הקדוש און ווי די רעביצין האָט דער הערט די רייד פון די חסידים איז זי זייער בייז געוואָהרען אויף דעם יוד הקדוש און זי האָט אויך אָהן געהויבען צו ריידען שלעכטס אויף דעם יוד הקדוש פער דעם רבי'ן מלובלין און אזוי ווי זי האָט נאָך גירעדט פער דעם רבי'ן אויף דעם יוד הקדוש איז צו איהר געקומען צו לופין מיט א געשריי אז איהר קינד האָט געקריגען א שווערע שלאפקייט ר"ל. די רעביצין האָט אָהן געהויבען צו

וויינען

ווייגען פאר דעם רבי׳ן ער זאל מתפלל זיין אויף דעם קינד. האט דער רבי צ״ איהר געזאגט פאר וואס האסטו ניט מקיים געוועזען דעם תנאי וואס די האסט צו געזאגט דעם יוד הקדוש איבער דעם קען איך דיר גאהר ניט העלפין נאהר זאלסט אריבער גיין צום יוד הקדוש אין איהם איבער בעטין און דענסטמאהל ועט דאס קינד האבין א רפואה. זי איז אריבער געלאפין צו דעם יוד הקדוש אין איז איהם געפאלען צו די פיס און ביי איהם געבעטין מחילה. האט איהר דער יוד הקדוש געזאגט פאר וואס זי האט ניט געהאלטין קיין ווארט אין זי האט געלאזט אויף איהם ריידען שלעכטץ און אויך זי זעלבסט האט אויף איהם שלעכטץ גירעדט ע״כ בין איך דיר יעצט מוחל און דאס קינד וועט האבין באלד א רפואה שלימה נאר וויסען זאלט איהר אז יעצט קען איך אייך נאך העלפען און אויב איהר וועט נאך א מאהל משנה זיין אין איהר וועט לאזען ריידען אויף מיר שלעכטץ וועל איך אייך שוין גאהר ניט קענען העלפען. איבער דעם זאלט איהר זיין געווארינט אין אפ צו היטען דאס קינד לעבען בעוויל דאס צווייטע מאהל וועל איך אייך זעלבסט ניט קענען העלפען אין עס וועט זיין פערפאלען. אין די רעבצען איז א היים געגאנגען האט זי שוין געטראפען דאס קינד אין גאנצען געזינד מען האט ניט דערקענט אין דעם קינד אז עס איז שלאף גיוועזען:

איינמאהל און א צייט אבום דאס קינד איז שוין אלט גיוועזען 4 יאהר אין די רעביצין האט ווייטער געהאט פערגעסען אין דעם אללעם זענען געקומען גרויסע לייט צום רבי׳ן אין האבען געברענגט א גרויסע מסירה אויף דעם יוד הקדוש אין אויך די רעביצען האט צו געהאלפען צו ריידען שלעכטץ אויף דעם יוד הקדוש איז ווייטער דאס קינד שלאף געווארען אויף די זעלבע שלאפקייט ר״ל האט איהר דער רבי געזאגט אז זי זאל ווייטער אריבער גיין צום יוד הקדוש איהם איבער בעטען זי האט אזוי געטוהן אין ווי זי איז אריבער געקומען צום יוד הקדוש האט ער איהר געזאגט אז יעצט קען ער איהר גאהר ניט העלפען אין עס איז פערפאלען די רעביצען האט שטאריק געוויינט אין דאס וויינען האט איהר גאהר ניט געהאלפען אין דאס קינד איז באלד געשטארבען ר״ל אין דער רבי מלובלין האט דערנאך זייער שטאריק געטראהט נאך דעם קינד:

און אין דער זעלבע צייט איז געקומען א ידיעה צום יוד הקדוש אז זיין זוהן ר׳ אשר׳ל איז זייער שלאף געווארען. דער יוד הקדוש האט

פערשטאנין

פערשטאנען אז דאס איז דורך דעם רבי'ן מלובלין האט דער יוד הקדוש פערקויפט די מלבושים פון דעם שלאפען און דאס געלד האט ער צו טיילט ארימע לייט און דאס האט אויך געהער ניט געהאלפען האט ער פערקויפט זיינע מלבושים און די מלבושים פון זיין ווייב און אויך זיין הויז וואס ער האט געהאט און דאס געלד האט ער צו טיילט ארימע לייט אין עס האט אלעס געהער ניט געהאלפין. האט זיך דער יוד הקדוש מיישב געווען און איז געפאהרען מיט דעם קינד צום מגיד הקדוש קיין קאזעניץ האט דער מגיד געזאגט צום יוד הקדוש עס איז זייער שווער צו זיכען א עצה נעגען דער רבי'ן מלובלין נאהר איין עצה האב איך אז די זאלסט איבער לאזען ביי מיר דאס קינד און ער וועט מיט מיר שלאפען און מיין בעט ביז ער וועט אלט ווערען דרייצעהן יאהר און נאך די דרייצעהן יאהר וועל איך איהם דיר צוריק געבען אהן איין שום מכשול. דער יוד הקדוש האט אזוי געטוהן ר' אשר'ל איז געווען ביי דעם מגיד ביז דרייצעהן יאהר און נאך דרייצעהן יאהר האט איהם דער מגיד צוריק געשיקט צום יוד הקדוש. פון דאנען קען מען זיך ארויס לערנען ווי ווייט מען טאהר ניט ריידען קיין שלעכטץ אויף צדיקים זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

דיא ווערד ערציילט וויא אזוי דער מאגעלניצער האט צו זיך צו געצויגין די חשובי חסידים פון ראדעשיץ.

אמאהל זענין געפאהרען עטליכע חסידים צום רבי'ן קיין ראדישיץ זיי זענין געוועזין די גרעסטע חשובים אין ראדישיץ אין זיי זענין געגאנגען אהן געטוהן מלבושים פון ווייסע לייבינט (ווייל דאמאלסט איז געוועזין א מנהג אז די צדיקים זענין געגאנגען אין ווייסע לייבינט) און זיי זענין געפאהרען דורך מאגעלניצע און ווי זיי זענין געקומען קיין מאגעלניצא האבין זיי זיך מיישב געוועזין אז זיי זאלין גיין צום רבי'ן פון מאגעלניצא צו נעמין שלום ביי איהם און ווי זיי האבין גענימען שלום האט צו זיי דער מאגעלניצער געזאגט פאר וואס פאהרט איהר קיין ראדאשיץ ער איז דאך איין אלטער רבי און איך בין א יונגער רבי און איין אלטער רבי אויך און אויב ער וועט אייך מעניש זיין נעם איך עס אויף מיר און זיי האבין איהם געהארכט און זיי זענען געבליבין און מאגעלניצא. און דער

נאך

נאך ווי דער מאגעלניצער איז געקומען קיין ראדאשיץ האט צו איהם געזאגט דער ראדישיצער מיט דיזען לשון אזוי איין גראהע בארד טיט מען אזוי. האט דער מאגעלניצער איהם גיגעבין איין קוויטיל מיט א פדיון און ווי דער מאגעלניצער איז ארויס געגאנגען האט ער געזאגט מיט דעם לשון איין מאהל איז פערפאלען. זייער זכות זאל אינק ביי שטיין און מיר זאלען גיהאלפין ווערין מיט כל טוב אמן:

און דיזע מעשה ווערד ערצייהלט ווי אזוי ר' שמעון דייטש איז גיווארען א חסיד.

איינמאהל ווען ר' שמעון דייטש איז גיוועזען און זעלחוב איז ער שטארק שלאף געווארין און פריייטיג פארע נאכט איז זיין נשמה פון איהם א וועק געגאנגען און מען האט אוף איהם גירעכינט אז ער איז גישטארבין נאהר ווייל עס איז געוועזען נאהנט צו שבת האט מען איהם ניט גיקאנט קובר זיין. נאהר מוש"ק זענען געקומען די חברה קדישא און מען האט אהן גיהובין צו צי גרייטין וואס מען ברויכט נאהר פליצלונג האט זיך גידאכט צו איין חברה מאן אז ער שלאפט האבין זיי אכטונג געגעבין האבין זיי געזעהן אז ער סאפיט ביסלעך האבין זיי איהם גענומען און זיי האבין איהם א רויף געלייגט אויף דעם בעט און ווי עס איז אדורך געגאנגען א צייט האט ער אהן געהובען צו ריידין און הרה"צ ר' שמעון דייטש האט צי זיי געזאגט אז זיי זאלען מארגין ביי נאכט קומען צו איהם וועט ער זיי דערציילין נייעס. און די מענשין זענין געקומען די אנדערי נאכט האט זיי הרה"צ ר' שמעון דייטש דערציילט דיזע מעשה. זא ווי איך בין געקומען און הימעל ארייין איז שוין געוועזען דער זמן פון קבלת שבת האט מען מיר געוויזען איין בעזינדער חדר פאר מיינע וועגען. און דער ווייל איז געווארין איין גרויסער רעש און הימעל אז דער קאזיניצער מגיד גייט מקבל שבת זיין איך האב אויך גיוואלט גיין הערין דעם מגיד מקבל שבת זיין נאהר די מלאכים האבין מיך בשום אופן ניט גילאזט גיין צו הערען דעם מגיד מקבל שבת זיין. זיי האבין מיר געזאגט ווייל איך האב ניט גיקאנט דעם מגיד ביי דעם לעבין דעריבער האב איך ניט קיין רשות צו הערין פון איהם מקבל שבת זיין:

און ווי עס איז געקומען שבת און דער פריה ווען דער מגיד איז געגאנגען דאווינען תפלת שחרית איז ווייטער געוואָהרען איין גרויסער רעש און הימעל אז דער מגיד גייט דאווינען תפלת שחרית. און דאמאָלס האָבען מיך די מלאכים גילאָזט גיין הערין דאווינען דעם מגיד תפלת שחרית און איך בין צו געגאנגען צום מגיד און האָב איהם געזאָגט גיט שבת האָט דער מגיד גענימען זיין טלית אויף זיין פנים און האָט מיר גאהר ניט גיענטפערט. דאמאָלס האָב איך אָהן געהובין צו וויינין פאר די מלאכים אז זיי זאָלען מיר געבען א עצה אז איך זאָל קענען זעהן דאָס פנים פון הייליגען מגיד האָבען די מלאכים מיר געזאָגט אז און דער צייט פון שלש סעודות איז איין עת רצון זאָלסטו דאמאָלס גיין צום מגיד אפשר וועסטו דאמאָלס קענען זעהן זיין פנים. און אזוי האָב איך געטוהן און איך בין דאמאָלס בעגאנגען צו איהם צו שלש סעודות, און זאָ ווי איך בין געקומען צו איהם און האָב איהם געזאָגט גיט שבת האָט דער מגיד אויס געדרייט דאָס פנים פון מיר און ער האָט מיר געזאָגט מיט דיזען לשון שמעון די ביזט נאָך יונג אין יאָהרען און האָט מיך אָהן גענומען ביי מיינע אוירען און האָט מיך געוואָרפען אויף דער ערד און איך בין געבליבען ליגען. און ר' שמעון האָט צו זיי געזאָגט דעריבער זעהט מיר באלד א פיהר אז איך זאָל פאָהרען קיין קאָזיניץ צו זעהן דאָס פנים פון מגיד און תיכף זאָ ווי עס איז גאָהר געוואָרען טאָג איז ר' שמעון דייטש געפאָהרען קיין קאָזיניץ. און זאָ ווי ער איז געקוממען קיין קאָזיניץ און האָט אויף געעפינט די טיהר פון חדר פון מגיד איז דער מגיד איהם א קעגען געשפרינגען צו דער טיהר און האָט איהם געזאָגט מיט דעם לשון איך בין דער אייגענער. און פון דאמאלס איז ער געוואָהרען איין חסיד און איז געפאָהרען קיין קאָזיניץ און קיין לובלין. פון דיזע מעשה קאָן מען זעהן ווי ווייט מען ברויכט צו האַלטין פון גוטע יודען זייער זכות זאָל אינז ביי שטיין אמן:

א וואונדערליכע מעשה פון ר' מאיר'ל פרימישלאנער זצ"ל.

דער רבי זצללה"ה מאסטילא איז געוועזן זייער אָרים ער האט א מאָהל געברויכט חתונה צו מאכען א טאָכטער און ער האָט ניט געהאַט קיין

קיין געלד זי חתונה צו מאכין . האט ער זיך מיישב גיוועזין אז ער זאל ארום פאהרען און די שטעדט צו זאמען נעמען געלד ער זאל זי קענען חתונה מאכען . איז ער געפאהרען צו ר' מאיר פרימישלאנער און אזוי ווי ער איז געקומען קיין פרימישלאן און ער האט גענימען שלום ביי ר' מאיר פרימישלאנער האט איהם ר' מאיר פרימישלאנער גיפרעגט ווער ער איז האט איהם דער רב מאיסטילא געזאגט אז איך בין דעם איסטילער רב'ס א זוהן . (דאס הייסט אז ער איז דעם אלטען איסטילער'ס רב'ס א זוהן) האט איהם ר' מאיר'ל גיפרעגט וואס ער פערלאנגט. האט דער איסטילער רב געענטפערט אז ער פאהרט נאך געלד ער זאל חתונה מאכען זיין טאכטער. האט ר' מאיר'ל געזאגט איך האב ניט קיין געלד. נאהר פאהר צו דעם און דעם פריץ ער האט געלד נאהר פאהר געשווינד דער רב מאיסטילא האט זיך געבעטען אז ר' מאיר פרימישלאנער זאל איהם לאזען דאווינען מנחה בעוויייל עס איז שוין געוועזען די צייט פון מנחה. האט איהם ר' מאיר'ל ניט ערלויבט נאהר ער זאל תיכף פאהרען. דער איסטילער רב האט געמוזט תיכף א וועק פאהרען פון פרימישלאן און האט געמוזט דאווינען אויף דעם וועג. און אזוי ווי ער איז געקומען לעבען דעם פריץ'ס הויף, האט ער דערהערט א גרויס געשריי. דער איסטילער רב האט געשיקט זיין משמש געוואהר צו ווערען וואס דאס געשריי איז. דער משמש איז צוריק געקומען מיט א תשובה אז דעם פריץ'ס ווייב איז א מקשה לילד און די דאקטורים האבען זיך שון און איהר מייאש גיוועזען איבער דעם איז דאס געשריי. דער איסטילער רב האט געשיקט דעם משמש צו דעם פריץ פון דעם דארף אז אזוי וויא עס געפינט זיך א רבי אין דעם דארף . ע"כ אויב דער פריץ וועט איהם געבין 300 רו"כ וועט דער רבי אויף איהר מתפלל זיין . אין מיט השי"ת הילף וועט זי האבין א קינד צום לעבין. ווי דער פריץ האט דאס דער הערט איז ער תיכף געגאנגין צום רבי'ן און האט איהם צו געזאגט די סוממע געלד ער זאל בעטין אויף זיין ווייב רחמים. דער איסטילער רב האט זיך גישטעלט דאווינין מעריב . און נאך איידער ער האט נאך אפ געדאווינט מעריב איז מען צו איהם געקומין מיט א בשורה אז די יולדת האט געהאט א בן זכר . און דער פריץ האט דעם יעצט געגעבין די 300 רו"כ . אין מען איז געקומען צו פאהרען צו דעם איסטעלער רב זצ"ל פון די שטעדט ארום אין א רום מיט קוויטלעך אין מיט גרויסע פדיונות ביז דער איסטעלער רב האט שוין געהאט 500 רו"כ ווי פיהל ער האט געברויכט צו האבען חתונה צו מאכען זיין טאכטער . אין נאך דעם איז דער איסטילער רב

צוריק

צוריק געפאָהרען קיין פרימישלאַן דער צייליגען דעם רבי'ן ר' מאיר'ל פרימישלאַנער וואָס עס האָט זיך מיט איהם פּאַסירט. און ווי ער איז געקומען קיין פרימישלאַן האָט זיך מיט איהם ר' מאיר'ל זייער געפרייט און עס איז פּינקט דעמאָלס געוועזען ר"ח און ר' מאיר'ל האָט געפיהרט סעודת ר"ח האָט זיך געמאַכט אַז אַזוי ווי דער רבי האָט געמאַכט די מוציא האָט ער געזאָגט ברוך אַתה יי אלהינו מלך העולם און ווייטער האָט ער ניט געקענט זאָגען. איז ער אַרוס געגאַנגען צו די חסידים און האָט געזאָגט נאָ ברוך אַתה און ער האָט זיך געמאַכט אַזוי ווי ער האָט פאַר געסין וואָס מען זאָגט ווייטער נאָך העולם. אָבער די חסידים האָבען אין איהם פערשטאַנען אַז דער רבי האָט עפּיס אַ כוונה. איבער דעם האָבען זיי איהם גאָר ניט גיענטפערט. ביז דער רבי איז צו געקומען צו אַ דייטשיל און האָט איהם אויך גיפרעגט דאָס זעלבע נו העולם האָט זיך דאָס דייטשיל אָהן געריפען המוציא לחם מן הארץ און דענסטמאָהל האָט שוין דער פרימישלאַנער געמאַכט די מוציא און נאָך די מוציא האָט ר' מאיר'ל פרימישלאַנער געזאָגט צו דייטשיל אַ וואָלער דייטש ער האָט מיך מחיה גיוועזען ער האָט אַ גוטען קאָפּף דאָס דייטשיל האָט געהאַט אַ גרויסע הנאה דער פון. האָט זיך ר' מאיר'ל אָהן גערופען בזה"ל „די פושעי ישראל אַז אויב די האָסט יאָה אַ גוטען קאָפּ פאַר וואָס האָסטו נעכטען פער געסען צו מאַכען די ברכה ברוך אתה על העריות" און ווי דאָס דייטשיל האָט דאָס דערהערט האָט ער זייער אָהן געהויבען צו וויינען און צו בעטען ביי דעם רבי'ן ער זאָל איהם אַרויס געבען אַ תשובה. האָט ר' מאיר'ל צו איהם געזאָגט איך וועל שוין מיט דיר ריידען אַ צווייט מאָהל נאָהר נישט יעצט און דער נאָך האָט איהם ר' מאיר'ל אַרויס גיגעבען אַ תשובה און פון דעמאָלסט אָהן איז ער געוואָהרען אַ אמת'ער בעל תשובה זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן:

און דיזע מעשה ווערד ערציילט פון ר' אשר'לס צווייטע חתונות וואָס זיין פאָטער דער יוד הקדוש האָט איהם חתונה גימאַכט די ערשטי אין קאָזיניץ און די צווייטע אין לעמבערג;

דאָס ערשטי ווייב הר' אשרל'ס זצ"ל איז גיוועזען זייער אַ גרויסע מיוחסת.

מיוחסת זי איז גיוועזען דאס צעהנטיא דור פון הארי״ זצ״ל און דער שידוך איז גיוועזען זייער געליבט ביי זיין פאטער דעם יוד הקדוש און אויף דער חתונה האבען זיך איין געזאמעלט די אלע גרעסטי תלמידים פון יוד הקדוש און צווישען זיי איז אויך געוועזען ר׳ הערשיל פון לעמבערג (ער איז גיוועזען דער פאטער פון ר׳ אשר׳לס צווייטע ווייב) און ווי דער יוד הקדוש האט דערזעהן ר׳ הערשיל לעמבערגער האט ער איהם געזאגט גיי ארויס פון דאנען וויילע די שמחה איז ניט דיין און בשום אופן האט דער יוד הקדוש איהם ניט גילאזט זיין אויף דער חתונה און ער האט געמוזט אוועק גיין פון דער חתונה און א היים פאהרען קיין לעמבערג און דאס איז גיוועזען יעדען א וואונדער און ביז דער חופה איז דער יוד הקדוש געוועזען זייער פרייליך און ווי עס איז געקומען פאר דער חופה האט דער יוד הקדוש גענומען זיין שטעקין און האט אהן געלעגט זיין קאפ אויף דעם בעט און שטארק געזיפצט און איז אזוי געשטאנען א לאנגע צייט און ווי די מחותנים האבען דאס דערזעהן האבין זיי זיך שטארק געוואונדערט נאהר זיי האבען איהם ניט גיוואלט מבלבל זיין . און ווי עס איז אדורך געגאנגען א פאהר שעה האט דער יוד הקדוש אויף געהויבין זיין קאפ פון דעם בעט און האט געזאגט צו זיך מען מוז גיין צו דער חופה ווייל מען קען נישט פאר שעמין א יודישע טאכטער און דער יוד הקדוש האט זיך אויף גישטעלט און איז געגאנגען צו דער חופה אבער זיין פנים איז ניט גיוועזען זא פרייליך ווי פריהער . און די מענשין וואס זענען געוועזען אויף דער חתונה האבען זיך זייער געוואונדערט אויף די זאך :

אין פון די מחותנים אויף דער חתונה איז אויך געוועזען דער רבי ר׳ בינם וואס ער איז געוועזין פון דעם יוד הקדוש׳ס גרעסטי תלמידים און ער האט גיוואלט וויסען וואס דער יוד הקדוש האט אהן געלעהנט זיין קאפ אויף דעם בעט . איז ער צו געגאנגען צום יוד הקדוש און האט איהם גיפרעגט פאר וואס ער האט אהן גילעגט דעם קאפ אויף דעם בעט און פאר וואס עס האט זיך ביי איהם אב געריסען זיין גרויסען שמחה , האט דער יוד הקדוש איהם גיענפערט ווייל דער שטייגער פון דער וועלט איז אז אלע מחותנים קוממען אויף דער חתונה אפילו די וואס זענין שוין לאנג געשטארבין קומען אויך אויף דער חתונה האב איך גירעכינט און געהאפט אגאנצי טאג אז איך וועל זוכה צו זעהן דעם הארי״ ז״ל ווייל האב גירעכינט אז ער וועט אויך קומען דעריבער בין איך גיוועזין פרייליך . באהר זא ווי עס איז געקומען די צייט פאר דער

חופה

חופה און האב איהם ניט גיזעהן האב איך מיר געטראכט אז איך בין ניט ראוי צו זעהן אדער ער האט ניט געקאנט קומען דורך איין אנדערע סיבה דעריבער האב איך אהן געלענט מיין קאפ אויף דעם בעט און האב מיר אדורך גיקלערט און מיינע מעשים האב איך געזעהן אז די מניעה איז ניט פון מיין זייט און איך בין ראוי איהם צו זעהן. האב איך דאמאלס פערשטאנען אז דער שידוך איז ניט קיין זיווג און עס איז מיר אויף געגאנגען אויף מיין רעיון אז איך זאל צו שיידען דעם שידוך נאהר וויא אזויא קען מען פאר שעהמען א יודישע טאכטער און איך בין תיכף געגאנגען צו דער חופה נאהר מיין הארץ איז ניט גיוועזען מיט מיר דעריבער האב איך מיך ניט גיקאנט זיך פריינען זא ווי פויער אין אזוי איז גיוועזען אז זיין ווייב איז ניט גיוועזען מיט איהם קיין גאנץ יאהר אין זי איז נפטר גיווארען:

אין אצייט ארום האט דער יוד הקדוש געשיקט צו זיין תלמוד ר' הערשיל פון לעמבערג וואס ער האט ביי זיין זוהנ'ס ערשטי חתונה אהיים געשיקט פון דער חתונה אז ער וויל זיך מיט איהם משדך זיין מיט זיין זוהן ר' אשר'ל און עס פארשטייט זיך אז ר' הערישל איז באלד בעשטאנין אויף דעם און מען האט באלד געשריבען תנאים און מען האט אב געשמיעסט אז די חתונה זאל זיין און לעמבערג און ווי עס איז געקומען די זמן חתונה האט ר' הערשיל אהן געגרייט א שייני חתונה וויל ער איז גיוועזין א גרויסע עושר און איין גרויסע מיוחס ער האט פארשטאנין אז אללע גרויסע חכמים וועלען זיין אויף דער חתונה וואס א זוי חתונה איז נאך ניט געוועזין אויף דער וועלט:

אין פאר דער חתונה האט דער יוד הקדוש פערלאנגט פון זיין מחותן ר' הערישל אז ער זאל שיקען זיין ווייב מיט דער כלה צום רביין קיין לובלין אז ער זאל בענטשין די כלה פאר דער חתונה. און ווי די שונאים פון יוד הקדוש האבען גיהערט פון דעם כבוד וואס דער יוד הקדוש וועט האבען און לעמבערג אויף דער חתונה און זיי האבען מורא געהאט אז אלע גרויסע לייט פון קירה זאלען אנהייבין צו פאהרען צום יוד הקדוש האט און זיי אהן געהויבין צו ברענין א פייער און זיי האבין זיך א עצה געהאלטין אז זיי זאלין פויעלין ביי דעם רביין פון לובלין אז ער זאל בשום אופן ניט לאזין זיין די חתונה און לעמבערג און זיי האבען אזוי געטוהן זיי האבען אזוי פיעל גירעדט פאר דעם רביין פון לובלין אויף דעם

יוד

יוד הקדוש ביז דער רבי פון לובלין האָט זיי צו געזאָגט אַז ער וועט ניט לאָזען זיין די חתונה און לעמבערג:

און וויא די מחותנת מיט דער כלה זענען געקומען קיין לובלין צום רבי'ן אַז ער זאָל בענטשען די כלה פאַר דער חתונה און דער יוד הקדוש מיט זיין זוהן דער חתן ר' אשר'ל זענען שוין לאַנג געוועזען און לובלין זענען זיי אַלע פיהר אַריין געגאַנגען צום רבי'ן אַז ער זאָל זיי בענטשען, האָט דער רבי אויף זיי גוזר געוועזען אַז זיי זאָלען באַלד פאָהרען קיין קאָזיניץ און זיי זאָלען דאָרט מאַכען די חתונה און זיי זאָלען ניט מאַכען קיין לאַנגע שהיות און גאָר ניט אַנדערש מאַכען און ער האָט ניט געלאָזט דעם יוד הקדוש אפילו צו געבען אַ ידיעה זיין מחותן ר' הערשיל אַז ער זאָל קומען אויף דער חתונה ווייל דאָס איז געוועזען דער גאַנצער אויף טוהה פון די שונאים פון יוד הקדוש ווייל זיי האָבען מורא געהאַט אַז טאָמער וועט דער יוד הקדוש שרייבען צום מחותן ר' הערשיל אַ בריף אַז ער זאָל קומען קיין קאָזיניץ וועט ער מיט זיך מיט נעמין די אַלע גדולי הדור פון קירא אויף דער חתונה קיין קאזיניץ און זייער גאנצי ארבית וועט זיין צו נישט און דער געבאָט פון רבי'ן פון לובלין איז געוועזען אזוי שטארק אויף זיי אז זיי האָבען געמוזט באלד פאָהרען קיין קאָזיניץ און דאָרט מאכען די חתונה אפילו אָהן דעם מחותן:

נאָך די שבע ברכות האָט באַלד דער יוד הקדוש געהייסען זיין זוהן ר' אשר'ל פאָהרען צו זיין שווער ר' הערישל קיין לעמבערג און ווען זיי האָבין זיך געזעגינט האָט ר' אשר'ל געזאָגט צו זיין פאָטער דעם יוד הקדוש וואָס פאַר אַ לעק געלד וועסט די מיר מיט געבין האָט איהם זיין פאָטער גיענפערט איך וועל דיר זאָגען אַ זאַך נאָהר די זאָלסט וויסין ווי אַזוי זיך צו פיהרען מיט דער זאַך וועט דיר בעסער זיין וויא אַ סאַך געלד. אַז לעבין דיין שוועהר וואָהנט דאָרט אַ שיסטער ער איז אַ פערבארגינער פון די ל"ו צדיקים און די זאָלסט וויסין ווי אַזוי זיך צו פיהרען מיט איהם און זיי האָבען זיך געזעגינט און זיי זענען זיך צו פאָהרין בשלום

און ווי ער איז געקומען קיין לעמבערג האָט ר' אשר'ל זיך גיוואָלט זעהן מיט דעם פערבאָרגינים שיסטער האָט ער זיך מיישב געוועזין אַז ער זאָל זיך מאַכען אַ פאָהר שיך ביי דעם שיסטער און ר' אשר'ל האָט געזאָגט זיין ווייב אַז זי זאָל איהם מאכען א פאָהר שיך ביי דעם שיסטער זייער שכן האָט מען געוואָלט ריפען דעם שיסטער צו ר' אשר'לן האָט ער בשום אופין ניט גיוואָלט ער האָט געזאָגט אַז ער וועט צו דעם

שיסטער

שׁיסטער אַליין גיין. האָבען איהם זיין הויז געזינד שטאַרק גיבעטען אַז ער זאָל ניט אַליין גיין צום שׁיסטער און ער האָט זיי געמווט נאָך געבין און מען האָט צו איהם גערופען דעם שׁיסטער און ער האָט גענימען די מאָס און האָט מיט איהם אָב געשמיעסט אויף וועלכען טאָג ער זאָל איהם אָב ברענגען די שיך. און ר׳ אשר׳ל האָט זיך געמאַכט אַז ער גלייבט איהם ניט אַז ער מאַכט איהם שוין די שיך באָהר יעדען טאָג וואָס ער איז גיגאַנגען מיט דעם טלית ותפילין דאַווינען האָט ער אָב גיטרעטען ביי דעם שׁיסטער צו זעהן צו ער מאַכט איהם די שיך וויל ער האָט גיוואָלט זעהן זיינע מעשים און אַזוי האָט ער געטוהן דריי טעג יעדען פריה איז ער ביי איהם גיוועזען און ווי עס איז געקומען דעם פערדין טאָג האָט איהם דער שׁיסטער גיגעבין איין שיך:

און דעם פינפטען טאָג ווי ר׳ אשר׳ל איז אַריין געקומען צו דעם שיסטער האָט ער געטראָפין די שטיב און גאַנצען ליידיג עס איז שוין דאָרט גאָהר ניט גצוועזין און ר׳ אשר׳ל האָט זייער גיטרוירט אויף די זאַך און ער איז געגאַנגען צום בעל הבית פון דעם הויז און האָט איהם גיפרעגט אפשר ווייסט ער ווי דער שיסטער האָט זיך געצויגען. האָט איהם דער בעל הבית גיענפערט איך ווייס ניט מעהר נאָהר זייגער 12 ביינאַכט איז דער שיסטער צו מיר אַריין געקומען און האָט זיך מיט מיר אָב גירעכינט מיט דעם שכר פון דער דירה און וויפיעל עס איז מיר געקומען האָט ער מיר בעצאָהלט און ער האָט אַרויף גילייגט זיינע זאַכין אויף די פיהר און ער איז אַוועק געפאָהרען פון דאַנען און איך האָב איהם ניט גיפרעגט ווי ער פאָהרט האָט זיך ר׳ אשר׳ל זייער מצער גיוועזען אויף די זאַך און ער האָט איהם שוין מעהר ניט געפינען. דער זכות פון די צדיקים זאָל אינץ ביי שטיין ווי מיר ווע׳לען זיך ווענדין אכיר״א:

דאַ ווערד ערצייל׳ט ווי אַ יונגער מאַן איז ניצול גיוואָהרען פון אַ גרויסע עבירה וואָס ער האָט דערזעהן פאַר זיך די צורה פון זיין רבי׳ן דעם מאַגעלניצער זצ״ל:

אַמאָהל האָט ר׳ משה וואַרשׁיווער דערציילט פאַר די חסידים פון מאַגעלניצער אַז איין מאָהל אין ווארשא בין איך געגאַנגען

און

און גאַס און האָב דערזעהן איין יונגער מאַן פון מיינע בעקאַנטע און ער איז גילאָפען זייער צו רידערט און דערשראָקען האָט מיך די זאַך זייער אָהן געריהרט און האָב געוואָלט וויסען וואָס עס איז איהם. און איך בין איהם נאָך גילאָפען ביז איך האָב איהם אָהן גיחאַפט און האָב גיפרעגט וואָס עס איז איהם אין וואָס ער איז אַזוי דערשראָקען האָט ער מיר ניט געוואָלט ענטפערען און איך האָב איהם זייער שטאַרק גיבעטען אַז ער זאָל מיר זאָגען וואָס עס האָט איהם אַ אונס געטראָפען וואָס ער איז אַזוי צו רידערט און ער האָט מיר ניט גיוואָלט אויס זאָגען האָב איך איהם געזאָגט אַז זאָלסט וויסען איך בין אַ מקורב דעם מאַגעלניצער'ם און די קאָנסט מיר ערציילען סיי גיטס סיי שלעכטס און איך קאָן דיר אַ גרויסע טובה טוהן און האָב איהם זייער גיבעטען אַז ער זאָל מיר ערציילען וואָס עס איז איהם. דאַמאָלס האָט ער מיר הערשט דערציילט די זאַך זאָ ווי איך בין געגאַנגען און גאַס האָט מיך דער יצר הרע אָהן גירעדט אַז איך זאָל טוהן אַ עבירה ר״ל און עס האָט מיך פערפיהערט צו אַ הויז פון זונות ר״ל און זאָ ווי איך בין דאָרט אַריין געקומען און איידער איך האָב נאָך פערמאַכט די טיהר האָט זיך מיר גערדאַכט אַז דער מאַגעלניצער רופט מיך און ער פרעגט מיך נאָך וואָס גייסט די צו דעם אָרט און ווי איך האָב נאָהר דער זעהן די צורה פון דעם מאַגעלניצער בין איך זייער פערשעהמט גיוואָהרען און דורך דער בושה בין איך אַזוי צורידערט און איך קאָן צו זיך ניט קומען:

און ווי איך האָב גיהערט די דאָזיגי רייד פון דעם יונגער מאַן האָב איך צו איהם גיזאָגט אַז עס האָט דיך אַזוי אַ נס געטראָפין דעריבער ווע'לין מיר גיין בעזאַמען נעמען אַ ביסעל בראָנפין ווייל די ברויכסט צו לובין גאָט וואָס די ביסט ניצל געוואָרין פון די עבירה און מיר זענען ביידע געגאַנגען און מיר האָבען בעזאַמען געטרינקין בראָנפין דער נאָך האָב איך צו איהם געזאָגט הער מיך אויס יונגער מאַן אַז מיין עצה וואָלט געוועזין אַז די זאָלסט פאָהרען אויף שבת קיין מאַגעלניצע האָט ער מיר גיענטפערט אַז ער וועט ניט פאָהרען ווייל די בושה איז מיר זייער גרויס האָב איך איהם צו געזאָגט אַז איך וועל מיט איהם מיט פאָהרען און ווי מיר זענען אַריין געקומען צום מאַגעלניצער ז״ל און ווי מיר האָבין נאָהר אויף גיעפינט די טיהר פון דעם מאַגעלניצער האָט ער אינק געזאָגט מיט דיזען לשון ביז וואַנען איך האָב ניט גיזעהן אַז עס האַלט נאָהנט האָב איך גיוואַרט אָבער אַזוי ווייט האָב איך זעך גישט גיקאָנט איין האַלטין. און ווי דער יונגער מאַן האָט דערהערט

די

דיא רייד האָט ער אָהן גיהויבען צו וויינען האָט איהם דער מאגעלניצער אַרויס גיגעבען אַ תשובה און דער יונגער מאַן איז גיוועזען אין מאַגליניצע אַלאַנגע צייט און יעדען שבת האָט דער מאגלעניצער מקרב גיוועזען דעם יונגער מאַן און ער האָט יעדעס מאָהל געזאָגט חאָטש די יצר הרע האָט איהם אָהן גירעדט. און דעם נאָמען פון דעם יונגער מאַן האָט ער ניט אויס געזאָגט. פון דער מעשה קאָן מען זעהן ווי גרויס דער כח פון צורת רבו און יעדער מענש בראַכט אויף זיך צו נעמען אַז ווען ער איז אין אַ עת צרה אָדער אין אַ נסיון זאָל ער זיך פאָרשטעלען זיין צורת רבו אין דעם זכות פון די צדיקים זאָלען מיר אָב גיהיטען ווערין פון כל שלעכטץ אמן:

און דיעזע מעשה ווערד ערציילט וויא אַ מתנגד האַט גיוואָלט מבייש זיין דעם רבי'ן ר' משה מקאזיניץ און ער האָט איהם גיפרעגט איין שווערין תוספות;

דער מאגעלניצער האָט דער ציילט אַז איין מאָהל ווען ר' משה'לי פון קאָזיניץ האָט געדאַווינט אין ביהמ"ד האָט זיך דערוועקט איין חשק צו איין מלמד אַז ער זאָל פאַר שעהמען ר' משה'לי ווייל ער איז גיוועזען פון זיינע מתנגדים איז דעם מלמד איינגעפאַלען אַז ער זאָל פרעגען ר' משה'לי אַ שוועהרין תוס' ער האָט גירעכינט אַז ער וועט איהם ניט וויסען וואָס צו ענפערין ווייל מענטשען האָבען געזאָגט אַז ר' משה'לי קאָן ניט לערנען אפילו אַ קליינעם תוס' און אַ שווערין תוס' קאָן ער זעכ...ר נישט און הר' משה'לי איז דאַמאָלס גיגאַנגען און די תפילין ר"ת איז דער מלמד דער מתנגד גיגאַנגען און האָט צו געבראַנגט אַ גמרא און האָט ר' משה'לי גיוויזען דער מאמר ר"ת אין דעם תוס' אַז ער זאָל איהם זאָגען דעם פשט פון דעם מאמר רבינו תם האָט ר' משה'לי גענומען די גמרא פון דעם מלמד'ס האַנד און האָט אַ ביסיל איין גיקלעהרט און דעם תוס' און ער האָט איהם געזאָגט דעם ריכטיגען פשט פון מאמר רבינו תם האָט זיך דער מלמד זייער געוואונדערט ווייל ער איז גיוועזען אויך איין גרויסער למדן און ער האָט גיפרעגט צו אַסאַך גרויסע לומדים און עס האָט קיינער ניט געוואוסט דעם תוס' און ר' משה'לי האָט און אייניגי מנוט געזאָגט

געזאגט דעם תוס׳ מיט דעם ריכטיגען פשט אין דער מלמד איז זייער צורידערט גיווארען און האט געצוימען זיין טלית ותפילין און האט געזאגט איך שווער איבער דעם טלית ותפילין אז דאס איז ניט פון ר׳ משה׳לם קענעכץ נאהר דער ר״ת אליין האט איהם געזאגט דעם פשט פון דעם תוס׳. האט ר׳ משה׳לי זיך אהן גערופען וואס וויל דער שוטה וואס מאכט ער אזא רעש מעהר. אללע יורען וואס זיי לערנען בעטען דעם בעל המאמר אז זיי וועלען האבען א שווערי זאך זאל ער זיך צו זיי ווענדין אין זיי זאגען דעם פשט פון דער זאך. און וויא דער מאגעלניצער האט גיענדיגט דיעזע מעשה האט ער געזאגט צוא זיינע חסידים מיט דיזען לשון זעהט איהר אז מיין פעטער׳ס תהילים איז בעסער ווי אונזער פלפול צו וואס ער גייט צו איז עס זיינס. אין אמת ווען ער זאל האבין עוסק גיוועזין אין נגלה אויך וואלט ער גיוועזין איין גרוסער למדן אין זיין דור וייל ער האט געהאט איין שארפין קאפ. נאהר איך האב גיהערט פון מיין טאטין וואס ער האט גיהפו״ט פון דעם הייליגען מגיד זצ״ל אז אין דעם ערשטין גלגול האט ער נאהר עוסק גיוועזין במזון הגוף דהיינו און גוף התורה און יעצט וויל ער ניט עוסק זיין נאהר אין גוף הנשמה דהיינו אין לימוד הקבלה. דער זכות פון דעם הייליגען צדיק זאל אינץ ביי שטיין עם כל טוב:

דא ווערד דער צייליט וואס פאר א סוף דער מענטש האט געהאט וואס האט גישפעט אויף דעם מאגעלניצער רבי׳ן זכרונו לברכה:

מען האט געברענגט איין דבוק ר״ל קיין מאגעלניצע צום רבי׳ן און אזוי ווי מען האט זי געבראכט לעבען דעם רבינ׳ס בית המדרש האט זי זיך אויס געריסען מיט כח פון די מענטשין וואס זיי האבען זי געפיהרט. און עס איז געווארען א גרויס געשריי האט דער מאגעלניצער ארויס געשיקט געוואהר ווערען זיין משמש וואס פער א גייעס עס איז. איז דער משמש צוריק געקומען מיט א תשובה אז מען האט גיברענגט א דיבוק און ער וויל ניט בשום אופ׳ן ארייין גיין אין בית המדרש אריין. האט דער מאגעלניצער געזאגט צו זיין משמש אויף געוויס איז דער מענטש פון די אין די שטאדט און ער הייסט משה איבער דעם גיי ארויס צו

דעם

דעם דבוק און זאג איהם אז דער רבי רופט איהם און אויב ער וועט ניט דיך האבין זאלסט איהם רופען ביי דעם נאמען וועט ער דיך אויף געוויסט האבין . דער משמש האט אזוי געטוהן און האט איהם געזאגט אז דער רבי רופט איהם האט דער דבוק איהם ניט געוואלט האבין נאר דער נאך ווי דער משמש האט איהם גערופען ביי זיין נאמען איז ער תיכף אריין געגאנגין און בית המדרש אריין . און אזוי ווי ער איז געקומען פאר דעם רבי'ין האט איהם דער רבי געזאגט רשע זיי מתודה אויף דיין זינד פאר וואס עט איז דיר אזוי געקומען . האט דער דבוק געזאגט אויב איהר ווייסט ווי אזוי איך הייס אויף געוויסט ווייסט איהר אויך פאר וואס דאס איז מיר געקומען האט דער רבי געזאגט איך ברויך ניט צו האבין אז איהר זאלט מיר זאגין וואס אייער זינד איז נאהר איך וויל אז איהר זאלט מתודה זיין אויף אייער זינד וועט איהר געהאלפען ווערען . האט דער דבוק זייער אהן געהויבען צו וויינען און צו שרייען אז דאס איז מיר געקומען בעוויל איך האב געשפעט אויף דעם רבי'ין . האט דער רבי געזאגט יעצט אז איהר האט מתודה געוועזין גיי יעצט ארויס פון איהר און ער איז באלד ארויס געגאנגען און זי האט געהאט תיכף א רפואה דער נאך האט דער מאגעלניצער געזאגט צו די אשה אז דאס איז איהר געקומען בעוויל זיי איז ניט געוועזען געווארינט אין הפרשת חלה . זיין זכות זאל אינץ ביי שטיין אמן :

דא ווערד ערצייל ט וויא א חסיד איז געקומען צום מאגעלניצער און האט זיך פאר איהם מתנצל געוועזין אויף א חולה אין אויף פרנסה :

איינמאהל איז געקומען איין חסיד צום מאגעלניצער און האט זיך פאר איהם מתנצל געוועזען אז עס איז ביי איהם איינער שלאף אין די דאקטורים האבען איהם שוין מייאש געוועזען . און נאך האט ער זיך פאר איהם מתנצל געוועזען אז דאס ארימקייט איז ביי איהם אזוי גרויס ר"ל אז ער האט ניט אפילו קיין ברויט און זיינע קינדער קומען צו אין רעדין ביי איהם אז ער זאל זיי געבען ברויט און ער האט זיי נישט צו געהן. האט איהם דער מאגעלניצער גיענטפערט איך וועל בעטען

פאר דיינט וועגען אז די זאלסט געהאלפען ווערען מיט פרנסה און ממילא וועט שוין דער שלאפער אויך געהאלפען ווערען מיט א רפואה שלימה ווייל צו וועמין גיט מען דען פרנסה אז ניט צו לעבעדיגע ווייל די מתים דארפען דאך ניט קיין פרנסה. און פאר מיין זיידין דער מגיד איז אויך געוועזין אזא מעשה ווען ער איז געוועזען און קאזניץ איז געוועזין א מגפה און א גרויס היגגער ר״ל איז מען געקומען צום מגיד אז ער זאל מתפלל זיין אויף די מגפה און אויף דעם הינגער האט זיי דער מגיד געזאגט איך וועל מתפלל זיין אויף דעם הינגער וממילא וועט זיך אב שטעלען די מגפה ווייל צו וועמען גיט מען דען ברויט אז ניט צו די לעבעדיגע און אזוי איז געוועזען דער חסיד איז באלד געהאלפען געווארען מיט ביידע ישועות הן בפרנסה והן בבריאות און דעם זכות פון היילינען מאגעלניצער זאלען מיר געהאלפען ווערען מיט געזונד און מיט א גוטע פרנסה און מיט כל טוב אמן:

איינמאהל האט דער מאגעלניצער דערציילט אז איין מאהל איז מיין זיידע דער מגיד שטארק שלאף געוועזען און זיין זוהן ר׳ משה׳לי איז נאך געוועזען איין יונג יונגעל איז ר׳ משה׳לי געקומען אין בית המדרש אריין און האט זייער שטארק געוויינט און האט געזאגט מיט דיזע ווערטער איך און אללע מענשען ווייסען אז ניט אין טאטינס חטאים איז ער אזוי שלאף נאהר א וודאי אין אינזערע חטאים דערייבער איז ניט דאה קיין אנדערי ברירה נאהר מיר זאלין תשובה טוהן וועט דער טאטע פאר געוויס האבען א רפואה שלימה. און זיינע רייד זענין אריין געגאנגען אין די הערצער אריין און זיי האבען מתפלל געוועזען מיט גרויס געוויין און זייער תפילה איז באלד דערהערט געווארען און דעם מגיד איז באלד בעסער געווארען און איז געזינד געווארען. פין דיזע מעשה קאן מען זעהן ווי גרויס תפילה איז השי״ת זאל אינץ אב היטען פין כל שלעכטץ אמן:

דא ווערד ערציילט וויא צווייא מענטשין זענין געקומין צום רבי׳ן קיין מעזיבוז אז ער זאל מתפלל זיין פאר זייערט וועגין אז זיי זאלין מצליח זיין און זייער מסחר איז געוועזין באיסור:

אמאהל האט דער מאגעלניצער געזאגט אז איך האב חסידים וואס זיי זאהן ביי מיר מופתים גייט אריין און זייער הארץ אז

זיי

זיי זאָלען גלייבען און מיר. אָבער איך האָב מורא אַז זיי זאָלען ניט ח״ו פאַר געסען אז איך דאַרף אויך די לאסקע פון גאָט. ווייל וואָס איז דען מאיר׳ל איך בין דאָך נאָהר אַקליין מענשיל נאָהר ווייל איך בין אַ יוד און איך האָב מורא פאַר גאָט און אויב עס וועט קומען צו מיר אַ מענש וואָס זיין גאַנץ פצרזעכערינג איז און מיר און ער גידענקט ניט אַז מאיר׳ל ברויכט אויך גאָט׳ס לאַסקע וועט ער אַ וודאי גאָר גישט אויף טוהן ווייל ער האַקט אָב ח״ו דעם צנור אויף קליין געלד גירעדט. נאָהר ווי באַלד ער ווייסט אַז מאיר׳ל איז נאָהר אַ שליח וועט דער יוד אַ וודאי אויף טוהן וואָס ער בעדאַרף. און איך וועל אייך דערציילען אַ מעשה פון מעזיביז. איין מאָהל איז געקומען צום מעזיביזער רב זצ״ל צוויי סוחרים און האָבען פון איהם גיבעטין אַז ער זאָל פאַר זייערט וועגען מתפלל זיין אַז זיי זאָלען מצליח זיין און זייערי מסחרים ווייל ביז יעצט האָבען זיי געהאַט גרויסע עגמת נפש פון זייער האַנדעל האָט זיי דער מעזיבעזיר רב גיפרעגט וואָס אַ גישעפט זיי פיהרען האָבען די סוחרים איהם ניט גיענפערט האָט זיי דער מעזיבעזיר נאָך אַמאָהל גיפרעגט מיט וואָס זיי האַנדלען ביז זיי האָבען איהם געמוזט ערציילען אַז זייער מסחר איז מיט חזרים און זייא האַנדלען מיט אַ גוי בשתפות. האָט זיי דער מעזיביזער רב גיענטפערט מיט דעם לשון איהר מיינט אַז איך ברויך ניט צום רבש״ע לאַסקע און איהר האָט געוואָלט אַז איך זאָל גנבי׳נען פון רבש״ע פאַר אייערט וועגען אַ ישועה איהר האָט גיהאַט אַ גרויסען טעות איך אַליין דאַרף אויך דעם רבש״ע לאַסקע. פון דיזע מעשה קאָן מען זעהן ווי יעדער מענטש דאַרף האָבען בטחון און גאָט און השי״ת זאָל אינז העלפען מיר זאָלען גיהאָלפין ווערען מיט כל טוב אמן:

דאָ ווערד ערציילט דער וויכוח פון דעם רבי׳ן מלובלין מיט הרה״ק ר׳ אלחנן פלאנטשער זצ״ל.

דער מאָנעלניצער האָט דערציילט אַז צווישען די גרויסע תלמידים פון רבין אלימלך איז געוועזען איין גרויסער מפורסם און ער האָט געהייסען הר׳ אלחנן פלאנטשער און ווי דער רבי ר׳ אלימלך איז נפטר געוואָרען האָט דער רב ר׳ אלחנן פלאנטשער זצ״ל גירעכינט

גירעכענט אויף געווים ווען דער גאנצער עולם פון רבין ר׳ אלימלך פאהרען
צו איהם אבער זיין רעכינונג איז געוועזין אומזאנסט און דער עולם האט
אהן געהויבען צו פאהרען קיין לובלין און ווי דער רב ר׳ אלחנן פלאנט גור
האט גיזעהן אז דער עולם פאהרט קיין לובלין האט ער זיך מיישב גיווען
אז ער זאל זעלבסט אויך פאהרען קיין לובלין און איידער ער איז
ארויין געפאהרען קיין לובלין האט ער ארויין געשיקט א ידיעה צום רבין
מלובלין אז ער קומט צו איהם וויל זיין כוונה איז געוועזען אז דער רבי
מלובלין זאל איהם א קייגען פאהרען און מען קען ניט אהן הענגי וקיין זינד און זיין
כוונה וואס ער האט גיוואלט אז דער רבי מלובלין זאל איהם אקייגען פאהרען
וויל ווער עס האט נאהר גיקאנט דעם רב ר׳ אלחנן און דעם רבין מלובלין
ווען זיי זענען געוועזין ביי דעם רבין אלימלך זצ״ל איז דער ר׳ אלחנן
גיוועזען א גרעסערע תלמיד אין אויך איז ער פיהל עלטער געוועזען אין די
יאהרען. אבער דער רבי מלובלין האט זיך דער פון גאהר ניט געמאכט
אין איז איהם ניט א קייגען געפאהרען אין דער ר׳ אלחנן אזוי ווי ער
איז געקומען קיין לובלין האט ער זיך געמוזט זוכען א סטאנציע אין האט
גירעכענט אז דער רבי פון לובלין וועט צו איהם קומען אויף דער סטאנציע
אבער דער רבי איז צו איהם אויף דער סטאנציע אויך ניט געקומען האט
ער געמוזט זעלבסט גיין צום רבין. אין אזוי ווי ער איז געקומען אין
בית המדרש אריין אין האט גיזאגט דעם רבין גוט מארגין אבער דער רבי
האט איהם גאר ניט גיענטפערט דאמאלס האט שוין דער הרה״ק ניט גיקענט
זיך איין האלטין אין ער האט אהן געהויבען נאך צו קלעהרען נאך
דעם רבין מלובלין פאר וואס ער פיהרט זיך מיט איהם אזוי פרעמד אין
דאך דערצו בין איך דאך ביז יעצט גיוועזען גרעסער ווי דער רבי מלובלין
און ער האט זיך שטארק גיווינדערט אויף די זאך דערוויל האט זיך דער
רבי מלובלין צו איהם אויס געדרייט און איהם גיפרעגט איהר האט גיקאנט
דער רבין אלימלך האט ער איהם גיענטפערט יאה. איך האב איהם גיקענט
האט ער איהם נאך אמאהל גיפרעגט מיט וואס האט איהר איהם גיקענט
האט ר׳ אלחנן פלאנטשער גיענטפערט איך האב איהם גיקאנט מיט דעם אז
זיין גאנץ אב טוהן אויף דער וועלט איז נאהר גיוועזען אויף עולם הזה איין
הינדערט חלק. און ניין ניינציג פריצענט אויף עולם הבא. האט דער רבי
איהם גיזאגט איהר האט איהם גאהר ניט גיקענט אפילו פון דעם הינדערט
חלק איז אויך גיוועזען ניין און ניינציג פריצענט אויף יענער וועלט און
דער רבי מלובלין האט גיזאגט אז ווען דער רבי ר׳ אלימלך זאל הייגט

זיין

זיין וואָלט עֶר פאַר מיר געשטאַנען ווי איין קנעֶכט פאַר זיין האַר און דעֶר נאָך האָט דעֶר רבי מלובלין איהם געגעֶבען שלום און האָט זיך מיט איהם זייער געפריידט· און אויף דעֶם האָט דעֶר מאגעֶלניצעֶר געזאָגט אַז דעֶר וואָס איז ממלא זיין רביניס אָרט איז עֶר גרעסעֶר ווי זיין רבי ווייל עֶר האָט זיין קדושה און זיין רביניס קדושה אויך· דעֶר זכות פון די צדיקים זאָל אונז ביי שטיין אמן: